Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Bruhn, Rudolf.
Titel | Title:	Danske og tyske Drenge.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København : H. Hagerup's Forlag, 1914
Fysiske størrelse | Physical extent:	80 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DANSKE OG TYSKE
DRENGE

AF

RUDOLF BRUHN

BØRNEVENNENS BIBLIOTEK NR. XXVII

H. HAGERUP'S FORLAG
KØBENHAVN

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

TRIERS BOGTRYKKERI
G. LUND & NUMA FRÆNKEL
KØBENHAVN.

1914

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I.

Sneen var faldet for første Gang i det nye Aar — og det nye Aar var 1864.

Det hvide Dække laa højt paa *Haderslevs* mange Tage; men smukkere saa det dog ud udenfor Byen paa de store Marker.

Da Drengene i *Østerby,* en Landsby Syd for Haderslev, skyndte sig af Sted til Skolen, tænkte de dog ikke saa meget paa Sneens Skønhed som paa Muligheden af at lave noget med Sneen.

»Vi kunde maaske lave en Snehytte!« foreslog en; da de sad i Skolestuen og Læreren endnu ikke var kommet.

»Nej, det var der ikke saa meget Sjov ved,« mente *Poul,* en af de større Drenge. »Men ved I hvad: Skal vi ikke bygge to Sneskanser ude paa Marken og saa slaas?«

»Jo, den er god!« raabte hele Flokken, og saaledes blev Forslaget vedtaget enstemmigt.

Da Drengene spurgte Læreren, om de maatte faa Lov til at løbe hjem efter Skovle og Spader i et Frikvarter, fik de ikke alene det; men han hjalp dem endogsaa selv med Opførelsen af Skanserne. Ja, Begejstringen for ham steg næsten til Højdepunktet, da han i Gymnastiktimen gav dem Lov til at slaas ude i Sneskanserne. Det var intet Under

i det hele taget, at Drengene elskede deres unge Lærer, Hr. Bjørnstein; thi han var baade dygtig og havde en levende Forstaaelse af Drengenes Liv og Færden.

»Skal vi saa dele os i to Partier?« raabte Poul, da hele Skaren, nogle og tyve Drenge, stod ude paa Marken.

»Ja, lad os skynde os at vælge,« svaredes der. »Danske og Tyske!«

Poul blev den danske Kaptajn og maatte vælge først. Han valgte sin uadskillelige Ven *Erik* og foruden sin mindre Broder *Svend* syv andre raske Drenge. Resten skulde, om de vilde eller ej, være Tyskere. Det var nu imidlertid ikke saa vanskeligt for flere af Drengene at være tyske; thi naar deres Forældre var tysksindede, var Drengene det som Regel ogsaa.

Dette var f. Eks. Tilfældet med *Conrad,* som nu af Tyskerne valgtes til Anfører. Han viste sig altid som den ivrigste Tysker, hvorfor de danske Drenge ogsaa kaldte ham »Tyske-Conrad«.

»Skal vi saa ikke begynde?« sagde Erik, da man havde overset Hæren, og der var sørget for, at der var over dobbelt saa mange Tyskere som Danske.

»Vil I saa godvilligt udlevere jeres Skanse?« spurgte Conrad overlegent, medens hans Hær stillede sig i Geled.

»Tror du, vi er tossede! Pil af med Jer, I tyske Rævepelse!«

»Ja saa udsteder vi Krigserklæringen!« meddelte Conrad, og idet Tyskerne marscherede bort til deres Skanse, raabte de: »Inden ti Minutter skal Jeres Skanse være jevnet med Jorden, og hver eneste dansk Soldat død eller fanget!«

»Det tror I da! Nej, der ruller da endnu Helteblod i de danske Gutter.«

»Og der er Styrke i den danske Armé,« raabte Svend og kylede meget uærbødigt en Snebold i Nakken paa den tyske General.

Kampen begyndte dog ikke ligestraks; thi begge Hære maatte først forsyne sig med Kugler. Paa begge Sider blev der arbejdet med feberagtig Iver paa »Snebolde-Fabrikationen«. De Danske opbevarede Lageret i selve Skansen for at have dem parat der, hvorimod Tyskerne stablede deres Kugler op i Pyramider foran Fæstningen. Det hele saa virkelig helt krigerisk ud: De regelrette Skanser laa alvorlige og truende i hver sin Ende af Marken. Tyskernes var den længste og største; Danskernes var betydelig mindre, men Siderne var mere stejle, saa det maatte blive temmelig besværligt at naa op paa Skansens Top. Heroppe vajede et Dannebrogsflag. — Tyskerne havde intet Flag; Erik havde foreslaaet dem at bruge et snavset Lommetørklæde: det var jo sort og hvidt. Tyskerne værdigede ham ikke et Svar, men de danske Drenge jublede højt.

»De har mange flere Kugler end vi,« sagde Poul, idet han betragtede Fjendens talrige Kuglepyramider.

»Aa, hvad gør det!« trøstede Erik. »Ser du, alle vi kan kaste godt; men det er kun Conrad og de andre lange, der kan udrette noget i Artillerifægtning. Ganske vist er alle de smaa gode til at lave Bolde, men mere kan de heller ikke.«

»Lad os begynde nu,« ivrede et Par af de menige. »Ja, giv Agt: Fyr!«

Et Øjeblik efter var Fægtningen i fuld Gang. De

hvide Kugler susede gennem Luften og slog ned blandt de kæmpende. Pladsen genlød af Raaben, Latter og Jublen, naar en Kugle med Held ramte Fjenden. Svend, Povls raske Broder, havde sat sig som Maal Fjendens Kugledynger, og det var morsomt at se, naar en Tysker skulde til at forsyne sig fra den sirligt ordnede Pyramide, og saa en af Svends Bolde for susende ned i Dyngen og spredte den til alle Sider, saa Tyskerne kun fik een eller to hele Bolde tilbage.

Man saa snart, at det danske Artilleri stod sig godt i Kampen.

Selvfølgelig kom der flest Bolde fra Fjenden, uafladeligt susede der Kugler over mod de Danske, men de fleste Tyskere tænkte kun paa at kaste Boldene saa hurtigt som muligt, de tog det ikke saa nøje om de ramte eller ej. Det gjorde imidlertid Povls tapre Folk, de sigtede godt, og der gik ikke mange Kugler til Spilde.

»Hør Næstkommanderende!« raabte Povl til Erik, da der blev en lille Standsning i Kampen, »jeg synes, Fjenden sagtner sin Ild. »Ja, Hr. Kaptajn,« meldte Erik, »Fjenden har i de sidste Minutter ikke besvaret Ilden. Han forsyner sig med Kugler; efter al Rimelighed vil han forsøge et Stormangreb —«

»Nu kommer de!« brølede nogle af de menige.

»Tilbage!« tordnede Povl. »Op i Skansen og fyr løs, saa snart I kommer derop — Løjtnant Erik og et Par Mand dækker Tilbagetoget.«

I fuld Fart løb Hovedstyrken tilbage og myldrede op i Skansen; medens Erik og hans Ledsager langsomt trak sig tilbage, uafladeligt fyrende mod de fremstormende Fjender. I sidste Øjeblik naaede de

Skansen, og man var nu parat til at modtage Tyskerne.

Conrad kommanderede »Storm!« og sprang selv først op ad Skansen, men hans Soldater var blevet saa udmattede af det lange Løb og blev saa skarpt beskudt af Forsvarerne at de skyndsomst trak sig tilbage udenfor Skudvidde. Conrad var ganske vist ved Hjælp af et Par modige Soldater naaet op til Skansens Top, men da han her fik »tre Bolde bogstavelig talt lige i Synet«, som Svend forklarede, saa gled han ned, og i vildt Løb styrtede han og hans tapre Følgesvende sig efter den flygtende Hær, medens Forsvarernes Kugler fløj om paa dem, og »Hurra« skingrede bag ved dem.

Ja, Stormen var afslaaet, men unægtelig havde Tyskerne faaet en stor Fordel nu. Danskerne var indespærret i deres Skanse, hvorimod Tyskerne kunde bevæge sig, hvor de vilde.

»Naa, frisk Mod i Kludene, Gutter; Fjenden skal ikke faa det bedre næste Gang.« Denne Gang vilde Conrad aabenbart ikke udmatte sine Tropper, før det endelige Stormangreb kom: I god Orden marcherede Tyskerne frem med deres Anfører i Spidsen, og uden at bryde sig om Fjendens voldsomme Kugleregn gjorde de Holdt et Par Alen fra Skansen.

Paul saa alvorlig paa Fjenden og sagde til sine Folk: »Denne Gang bliver det Alvor. Slaa løs som Løver og lad ikke een Tysker slippe op. Giv Agt: Storm!« raabte Conrad ved Foden af Skansen. »Leve Tyskland, det store Fædreland!« skreg hans Soldater og stormede frem.

»Leve Danmark, det lille Fædreland!« lød Svaret fra Skansen, og saa var Kampen i fuld Gang.

Det blev en drøj Kamp. Selvfølgelig var de Danskes Stilling mere fordelagtig end Fjendens, de stod jo ovenfor; men til Gengæld var der mere end dobbelt saa mange Tyskere, saa for hver Tysker, man stødte ned, kom der to andre i Stedet. Særlig var Conrad utrættelig; flere Gange var han skubbet ned; men han kom hver Gang igen. Nu havde han faaet fast Fodfæste og arbejdede sig op Fod for Fod, og han slog om sig, saa ingen kunde nærme sig.

Povl og Erik var fuldt optaget andre Steder, og det var temmelig smaa Drenge, der for Øjeblikket var Conrads Modstandere. Lige da Conrad var naaet op til Skansens Top og skulde til at springe ned i Skansen, opdagede Svend den overhængende Fare og for uden Betænkning løs paa Conrad som en Torpedo paa et Slagskib. Han fløj imidlertid med en saadan Kraft paa sin Modstander, at denne ganske vist styrtede ned ad Skraaningen, men selv fik han saadan Fart paa, at han ikke kunde standse, og derfor trillede han ned ovenpaa sin Modstander.

Næppe var han havnet paa Jordens Overflade, før han øjeblikkelig vilde entre op til sine Kammerater, men Conrad og hans Folk fik fat i ham, og efter en kort fortvivlet Kamp blev han overmandet og fanget.

»Hjælp Svend!« raabte et Par af Svends Kammerater og styrtede ned ad Skraaningen for at komme ham til Hjælp. Raabet naaede Povls Øre, og da han saa de danske Soldater fare ned ad Skansen, troede han, at de forsøgte et Modangreb, og derfor kommanderede han: »Storm! Fremad! Løs paa dem!« og sprang selv ned blandt Fjenden. Hans Soldater

fulgte Eksemplet, og et Øjeblik efter myldrede de Danske overalt ned ad Skansen.

Dette Angreb kom saa pludseligt og voldsomt, at Tyskerne ganske tabte Fatningen og styrtede af Sted i vild Flugt. Det var uden Tvivl blevet et afgørende Nederlag for Tyskerne, havde Conrad ikke haft Kommandoen; men det var ogsaa let at se, at bedre Fører kunde Tyskerne aldrig have faaet. Midt i den almindelige Forvirring samlede han en Del Kærnetropper om sig, og med dem gjorde han et Indhug paa de sejersberuste Danske. Der blev derved en Standsning i Forfølgelsen, hvorunder Hovedstyrken af Tysker-Hæren kom i Sikkerhed op i Skansen, og saa trak Conrads Garde sig tilbage i god Orden. Povl ansaa det for rigtigst paa dette Tidspunkt at trække sig tilbage til sin egen Skanse, og paa den Maade blev der en hel Standsning i Slaget.

»Hr. Kommandant!« meldte Erik, da man atter stod i Skansen, »Skansens Nordfront er stærkt medtaget.«

»Jeg ser det,« sagde Povl og betragtede den mishandlede Skanse, »er der mere at melde?« — »Ammunitionen er opbrugt!« — »Vi har mistet tre Mand!« »Ja saa!« udbrød Kaptajnen alvorligt, »Stillingen er nok nærmest fortvivlet.« »Vi kan ikke modtage en Storm til paa disse Fæstningsværker,« mente Erik. »Og se, hvor urørte Fjendens er!« udbrød en af de andre, medens alle saa derover. Fjenden var i Færd med at binde Fangerne, og han havde forfærdeligt Mas med at holde paa Svend. — »Skal vi ikke fare over og hjælpe vores Folk,« foreslog Erik ivrigt. — »Nej, det kan ikke nytte noget,« mente Povl. »Men nu skal I høre! Ser I, naar Fjen-

den nu kommer stormende, saa lader vi ham komme lige hertil, og saa farer vi ned gennem hans Rækker, og saa hurtigt, vi kan, løber vi over og indtager hans tomme Skanse!«

»Den er god! Povl længe leve, Hurra!« brølede hans begejstrede Soldater.

»Jamen vi maa først ødelægge vores egen Skanse!« mente Erik. »Ved I hvad, vi underhuler vores Skanse, saa den braser sammen, naar Fjenden stormer op paa den.«

»Den er lige saa god! Erik længe leve, Hurra!« raabte Drengene, og saa gik man øjeblikkelig i Lag med Arbejdet. Medens Erik og et Par af de andre bedste Skytter løb ud paa Marken, hvor de skød over paa Tyskerne for at bortlede disses Opmærksomhed fra Skansearbejdet, arbejdede de andre ivrigt med Skovle og Spader, som heldigvis laa bag Skansen.

Omsider havde Tyskerne omhyggelig faaet bundet deres Fanger og beredte sig øjensynlig nu paa Hovedstormen; derfor trak Erik og de andre sig i Tide tilbage til de andre. — »Naa, hvordan gaar det, er I færdige?«

»Ja, pas paa! I maa ikke træde der, der er undermineret — Her er sikkert — Kom!« Saa tog Kommandanten Ordet: »Nu bliver I alle paa jeres Pladser, til Fjenden naar Foden af Skansen; saa springer nogle af jer sammen med mig ned denne Vej, og Resten sammen med Næstkommanderende den anden Vej. Begge Delinger hugger sig gennem Fjenden og løber over til Skansen, er I med?«

»Ja, vel, Hr. Kaptajn!» — »Det er godt, der kommer de!«

Hele Tyskerhæren kom farende, paa nær et Par Stykker, som holdt Vagt over Fangerne.

Povl maalte koldblodigt Afstanden med Øjnene. »I maa gerne give dem en Snebold, for at de ikke skal blive mistænksomme, men I vover ikke at springe ned, før jeg siger *nu!* — Se Conrad, hvor han springer, du kommer saamænd tidsnok, min Ven! — — Saa! pas nu paa, »Giv Agt — — Nu!« og ned for Danskerne samtidigt med at Tyskerne stormede op.

»Aa, vi behøver saamænd ikke at løbe saa stærkt!« udbrød Erik leende, da de var kommet et Stykke ud paa Marken. »Se, hvor Tyskerne ligger og kravler! og se Tykke Johan, han sidder saa fast at de andre maa hale ham op!« — Lad os nu først tage Skansen og befri Fangerne!« mente den mere forsigtige Povl. »Saa kan vi bagefter more os over Tyskerne.«

— Skansen blev taget i en Haandevending. Vagten tænkte ikke paa Forsvar, blot paa Flugt. Den blev imidlertid stoppet i Farten, og en to tre var de danske Fanger befriet. Svend havde dog allerede faaet sparket Baandene af sig. — »Aa, hvor Tyskerne ser arrige ud!« jublede Danskerne.

»Nej, det var dog en Skam!« udbrød en af dem pludselig.

»Hvad er der løs?« — »Vi har glemt Dannebrog.« — »Saa for Katten!«

»Ja, det er selvfølgelig kedeligt!« tog Povl Ordet. »Men vi maa være glade ved det hele alligevel. Trods Fjendens Overlegenhed baade i Styrke og i Tab, har vi dog slaaet ham to Gange, stormet og indtaget hans egen Skanse, taget tre Fanger, og

endelig er Tyskerne selv blevet husvilde!« — Det skulde jeg da mene er en stolt Sejer.« — »Ja, længe leve Hurra —a!!«

»Kan du lade være, din Skurk!« skreg Erik paa en Gang og for ned ad Skansen og i vildt Løb lige mod den fjendtlige Hær.

»Hvad gaar der af ham?« spurgte de andre forbavsede.

»Aa! Tyskerne har faaet fat i Dannebrog,« forklarede Svend. »Nej, se Conrad, det Bæst!« — og af Sted for Svend i samme Retning som Erik.

»Ja, vi kan jo ikke lade dem i Stikken derovre, Folk!« og saa løb Resten.

Erik var faret midt ind mellem Fjenderne. Et Par af dem havde forsøgt at standse ham, men der var noget i Eriks Øjne, der ligesom sagde dem, at dette ikke var Leg mere. Han standsede først, da han stod overfor Conrad, som stod med Foden plantet paa Flaget.

»Træder du paa Dannebrog!« spurgte Erik med lynende Øjne.

De andre Drenge kunde se, det var ved at blive Alvor og blandede sig derfor imellem: »Det er jo kun i Leg, Erik, det er bare for Sjov!«

»Den Leg vil jeg fraraade dig, Conrad! Havde det været en af jer andre, havde jeg ikke sagt noget til det, for jeg ved nok, I mener ikke noget med det. Men han 'er en Tysker, og en Tysker skal ikke træde paa Dannebrog! Derfor siger jeg for sidste Gang til dig, Conrad, tag Foden væk!« »Jeg lader mig ikke kommandere til noget,« svarede Conrad i en irriterende overlegen Tone. »Og jeg sparker til, hvad jeg vil, uden at bede dig om Forlov,« og idet samme gav

han Flaget et Spark, saa det røg hen over Mærken. Ude af sig selv hævede Erik sin knyttede Haand og slog Conrad lige i Ansigtet, saa det gnistrede for Øjnene af denne. Skønt Tyskeren slog om sig som en rasende, fløj Erik løs paa ham og kylede ham over mellem Resterne af Sneskansen. Her kom han til at ligge saa uheldigt mellem to Sneblokke, at han ikke straks kunde rejse sig, og dette benyttede Svend sig af, der imidlertid var kommet til, idet han under det lystige Udraab: »Nu begraver vi den tyske Rævepels!« gav sig til at skovle Sne ovenpaa Conrad.

»Pas paa! Du kvæler ham!« raabte en af de mindre Drenge.

»Nej, Ukrudt forgaar ikke saa let!« trøstede Svend ham og blev ved at skovle løs, saa man et Øjeblik ikke saa andet af Conrad end et Par strittende Ben og to fægtende Arme.

Erik greb den mishandlede Fane, løftede den højt, og saa gik de danske Drenge rundt om Skansen og sang:

»Og den har Tysken haanet og traadt den under Fod,
nej dertil er vor Fane for gammel og for god.
Og derfor vil jeg slaas som tapper Landsoldat
Hurra Hurra Hurra.«

— — — Der stod 3-4 Drenge lidt borte fra Skansen, de sang ikke med, thi de var tyske. Men de turde heller ikke hjælpe Conrad, som laa i Sneen og sparkede og masede for at komme op — —

Saa ringede Klokken, og Drengene skyndte sig ind.

Hr. Bjørnstein stod ved Kathederet, da Drengene kom ind. Med et venligt Smil saa han paa de friske

straalende Ansigter. »Naa, har I moret jer godt?« — »Ja, storartet!« lød Svaret.

I dette Øjeblik kom Conrad, den sidste i Flokken, han saa forfærdelig ud: Blodet løb ham ned af Ansigtet, og der hang Sne i Haaret og Klæderne.

Læreren saa halvt forskrækket paa ham: »Nej hør, Conrad, hvordan er det, du ser ud! — I maa virkelig ikke være saa vilde,« tilføjede han, idet han saa sig om blandt Drengene. »Hvem har slaaet dig saadan, Conrad?«

Før denne kunde svare rejste Erik sig og gik op til Kathederet.

Hr. Bjørnstein saa forbavset paa ham: »Har du, Erik?«

»Ja, han slog mig med knyttet Haand lige i Ansigtet!« snøftede Conrad.

»Blev du hidsig, Erik?« spurgte Læreren. Erik nikkede tavs.

»Det maa du ikke blive, man maa aldrig glemme sig selv. Husk det. Men ja, ja, bed nu din Kammerat om Forladelse, og lad saa det være glemt.«

Erik rørte sig ikke. Hr. Bjørnstein saa forbavset paa ham: »Jamen, jeg kender dig jo slet ikke, Erik. Fortryder du ikke, hvad du har gjort?«

»Nej,« sagde Erik og tilføjede med skælvende Stemme: »Hvis jeg maatte, saa slog jeg ham igen!«

Nu forstod Hr. Bjørnstein, at der maatte være noget særligt i Vejen, og idet han saa Erik strengt ind i Øjnene, sagde han: »Hvad har Conrad gjort dig?«

»Jeg havde ikke gjort ham en Smule,« ivrede denne.

»Ti stille, Conrad. — Naa Erik, svar saa!«

»Han traadte paa Dannebrog,« udbrød Erik og brast i Graad.

»Og det vilde du ikke tillade?« — Hr. Bjørnsteins Stemme var pludselig blevet saa blød.

»Jamen, det var kun for Sjov — vi legede — det var Fjendens Fane,« forklarede Conrad.

»Nej, det var *ikke* i Leg,« sagde Erik hæftig, »jeg kunde se paa dine Øjne, at du mente noget med det!«

Læreren stod et Øjeblik og saa tavs alvorlig paa de to Drenge. Hele det tusindaarige Fjendskab mellem Dansk og Tysk stod i dette Øjeblik for hans Tanke, og han var endnu fordybet i Tanker, da han ved et Tegn lod Drengene gaa paa Plads. Saa løftede han Hovedet, og rettet til hele Klassen sagde han saa: »Jeg vil ikke opfordre Erik mere til at bede om Forladelse, thi jeg respekterer Eriks Følelser. Ingen dansk Dreng bør hverken i Leg eller Alvor finde sig i, at Dannebrog forhaanes! Derfor vil jeg raade Conrad o. a. til at lade den Slags Leg fare; thi ellers kunde det være, at selv jeg vil minde dig om, at Dannebrog holder man i Ære! — Gaa nu ud og vask dit Ansigt, min Dreng, og saa imedens vil vi give gamle Dannebrog tre rungende Hurra. — er I med, Drenge?«

»Ja,« raabte Drengene og rejste sig fra deres Pladser.

De tre Hurraraab lød med en saadan Styrke, at Ruderne ligefrem klirrede.

»Det var godt, Drenge,« smilede Hr. Bjørnstein og saa ned paa de mange straalende Øjne og glødende Kinder, »nu har I vist jer som gode danske Drenge — saa kan vi godt tage fat paa Regnestykkerne.«

II.

Det var en underlig Maaned, der fulgte efter. Man vidste, at Krigen stod for Døren. Næsten hver Dag kom der Tropper gennem Landsbyen, saa Børnene havde nok at se paa, og der blev kun meget lidt Tid til at læse. Hr. Bjørnstein tog det ikke saa strengt, for han var lige saa optaget af det som Børnene.

Det var en raakold Morgen lige i Begyndelsen af Februar. Vejret var saa ubehageligt og trist, at det var med en hel tryg og veltilfreds Følelse, at Drengene traadte ind i den lune venlige Skolestue, hvor Læreren endnu ikke var kommet.

»Hr. Bjørnstein ser saa rædsom alvorlig ud i Dag!« fortalte Tykke Johan.

»Jeg tror, der er sket noget ved Ejderen!« mente Conrad.

»Naa, saa det tror du,« udbrød Svend. »Ja, det skulde da være, at alle Tyskerne er rendt hjem igen til deres Moder — —»

»Hold Mund Dreng!« knurrede Conrad, »lad os nu se hvem der render først, jeg tør vædde paa, det bliver — —«

»Hvis du siger Danskerne, faar du mtn Træsko i Hovedet!« oplyste Svend og tog for en Sikkerheds Skyld straks det farlige Vaaben i Haanden. Fjendtlighederne blev imidlertid standsede ved Hr. Bjørnsteins Indtræden. Han saa ganske rigtig usædvanlig alvorlig ud, og medens Børnene sang Morgensalmen,

stod han og saa saa alvorlig ud paa den graa Morgenhimmel.

Da Salmen var færdig, og man vilde tage Bøgerne frem, vendte Hr. Bjørnstein sig om og sagde: »Lad Bøgerne blive liggende, der bliver ingen Skole i Dag.«

Børnene saa forundrede paa hverandre: Hvad skulde der nu ske?

— Læreren steg op paa Kathederet, saa en Stund tankefuld ned paa Børnenes Ansigter og sagde med en underlig Stemme:

»Krigen er udbrudt.«

Det gik som et Ryk igennem Drengene, hvor lød de tre Ord forunderligt, og hvor følte man sig sælsom til Mode ved den Tanke. Der er Krig i Landet! — I saa lang Tid havde der været Tale om det, men nu da det var Virkelighed, var det alligevel helt anderledes.

»Ja, Krigen er udbrudt,« gentog Hr. Bjørnstein, »og vi ved ikke, hvilke Tider der vil oprinde for vort Fædreland. Vil Gud, saa kan vi atter bære Sejren hjem, men dog ser det jo næsten ud nu, som han vil noget andet.« Hr. Bjørnstein talte derefter levende og indtrængende om, hvilken Fare Danmark var stedt i nu, hvorledes det havde Brug for alle sine Sønner, hvorfor han ogsaa selv endnu samme Dag rejste til Hæren. »Og se, Børn,« sluttede han, »naar I nu igen kommer i Skote, da kan det være, at jeg ikke er her, ja, at jeg ikke *maa* være her — fordi I saa skal have en *tysk* Lærer. Men vil I saa love mig, ja, kun hvis I vil og kan, lov mig saa, at I aldrig vil glemme Danmark, aldrig glemme, at I er *danske* Børn. Lov mig det!«

Hr. Bjørnstein selv havde faaet Taarer i Øjnene og flere af Børnene græd højt, da de hviskede: »Ja.«

Povl kunde ikke svare for Bevægelse, men nikkede alvorligt. Fra Erik kom Svaret højt og tydeligt, saa det lød gennem hele Stuen, Svend havde derimod nok at bestille med at holde Øje med de tyske Drenges Ansigter, og da der viste sig en svag Antydning til et haanligt Smil om Conrads Mund, hviskede Svend rasende: »Hvis du griner, slaar jeg dig ihjel!« Der blev imidlertid ingen Lejlighod til at prøve Alvoren af Svends Trusel, thi alle Børnene saa alvorlige op paa Hr. Bjørnstein, da han sagde: »Ja Børn skal vi saa skilles; men lad os først bede en Bøn for Danmark, og naar vi har gjort det, saa gaar I hjem— —«

Varmt og stille lød Bønnen inde i den ellers dødsstille Skolestue, og da den var endt, rejste Børnene sig tavse, samlede deres Bøger sammen, og en for en gik de saa forbi deres Lærer og sagde Farvel. Næsten alle de danske Drenge og flere af de tyske havde Taarer i Øjnene; kun et Par af de større Drenge, Conrad og Tykke Johan og et Par Stykker til sagde Farvel og lod som ingen Ting. Conrad saa dog Hr. Bjørnstein fast ind i Øjnene, da han sagde Farvel, hans Lærer beholdt hans Haand i sin et Øjeblik og sagde saa: »Der bliver vel aldrig en dansk Dreng ud af dig, Conrad, men bliv saa en brav, god *tysk* Dreng, saa er det ogsaa godt!« Drengen sænkede sine Øjne og gik tavs og alvorlig ud af Stuen.

Omsider var alle Børnene ude af Skolen.

»Jeg synes, dette var lige saadan, som naar man er i Kirke første Juledag,« snøftede Svend. Erik gav ham i sit stille Sind Ret; han var ogsaa helt

højtidsfuld stemt, og han følte, at den Stund i Skolestuen glemte han aldrig. — — —

Det var urolige Tider, der nu kom. Man kunde næsten ikke tage sig noget Arbejde for; thi hele Dagen gik man og ventede nyt fra Hæren. Saa kom Efterretningen om Tilbagetoget fra Dannevirke, og nu kunde man vente Hæren en af de første Dage.

Povl og Svend stod en Formiddag og huggede Brænde ude i deres Huggehus, da Erik paa en Gang stak Hovedet ind til dem og raabte: »Der kommer danske Soldater!« Øjeblikkelig stillede Povl Saven fra sig og løb efter Erik; Svend huggede Øksen fast i Huggeblokken, idet han i sit stille Sind ønskede, at der havde været et Preusserhoved imellem, og saa fulgte han skyndsomst efter de andre.

Næsten alle Landsbyens Beboere var kommet paa Benene, og paa Bakken udenfor Byen stod hele Drengeskaren og kiggede ned ad Vejen mod Syd.

»Er det danske Tropper?« spurgte de nyankomne og stirrede paa den mørke Skare, man saa nede ved Foden af den lange Bakke.

»Ja, det er det,« svarede Conrad og tilføjede med et Smil: »Naa, Svend, hvem var det saa, der løb først?«

»Det var dem, der fik Klø ved Mysunde!« svarede Svend uden Betænkning, for han vidste, der havde Danskerne sejret.

»Saa, nu kommer de op ad Bakken,« bemærkede en.

»Ih, der er mange. Mon det er hele Hæren?«

»Nej, er du tosset,« svarede Povl, »det er kun en enkelt Afdeling, der er mange taget andre Veje, og der ligger en Del ved Dybbøl.«

»Jeg hørte i Morges,« bemærkede Tykke Johan, »at der skal indkvarteres en Del her i Landsbyen i Nat — det bliver slemt nok at føde alle de forsultne Bæster — —«

»Aa, tykke Johan, du har da Sul nok at undvære,« bemærkede Erik tørt.

Alle Drengene lo, men nu tog Soldaterne hele deres Opmærksomhed fangen.

»Ih, hvor de ser trætte ud, det er vist lang Tid siden, de har faaet Søvn!«

»Og se, hvor de er blege! Han der henne ser ud, som om han knap nok kan bære sit Gevær —«

»Hør Drenge!« — Povls Stemme lød pludselig saa ivrig — »Er I med; Vi giver dem tre rungende Hurra, det vil vist gøre dem glade.«

»Ja, ja, den er god,« lød Svaret — Soldaterne nærmede sig —

»Saa, pas nu paa, Hurra—Hurra—a!«

Det gav et Ryk i Soldaterne, det var lang Tid siden, der var bleven raabt Hurra for dem. Et stort bredt Smil gled hen over deres Ansigter, og de nikkede gemytligt til Drengene.

»En Gang til,« foreslog Erik og raabte saa: »Længe leve de tapre Landsoldater! — Hurra!«

»Hurra,« brølede hele Skaren, og saadan blev man ved 3-4 Gange.

»Der kommer *Dannebrog*,« raabte en pludselig.

»Ja, der er Fanen. Næ, vil I se, den er helt brun af Krudtrøg.«

»Ja, den har været med i Slagene, den er vist gammel.«

»Hør, denne Gang skal vi brøle et vældigt Hurra,« mente Svend.

»Nej, skal vi ikke lade være med at raabe denne Gang,« foreslog Erik, »lad os hellere allesammen tage Huen af, naar Fanen kommer forbi.«

»Ja, lad os det,« nikkede de andre ivrigt.

Da Dannebrog nærmede sig, blottede Drengene stille deres Hoved og stod med Huen i Haanden, da Flaget førtes forbi.

»Det er godt, Drenge, Bravo!« raabte en gammel Officer, som kom forbi.

I det samme opdagede Erik, at Conrad stod med Hænderne i Bukselommerne og med Huen paa Hovedet; uden at sige et Ord rev han den af og kylede den ned paa Jorden.

Conrad vendte sig om: »Kan du lade min Hat være!«

»Hold du Dannebrog i Ære,« svarede Erik roligt.

»Det kan Tysken aldrig lære,« rimede Svend, og da han i det samme saa Conrad bøje sig efter sin Hovedbeklædning, drev han ham en ordentlig en lige i Bagdelen.

»Av,« brølede Conrad og vendte sig rasende om: »Hvem var det, der slog mig?«

»Det var en god dansk Drengenæve,« forklarede Svend og tilføjede: »Men dem er der heldigvis mange af« — og i det samme saa Conrad mindst en halv Snes knyttede Hænder foran sit Ansigt.

— — »Lad os nu ikke staa der og skændes hele Dagen,« lød Povls Stemme, »kom, lad os følge efter Soldaterne — — —«

Det var virkelig meget rigtigt, hvad Tykke-Johan havde sagt. Der blev en mindre Afdeling tilbage i Byen; Resten af Soldaterne marscherede efter et kort Hvil videre.

De tilbageblevne Soldater blev nu iudkvarteret rundt omkring i Gaardene, hvor de næsten alle Steder fandt et venligt Tilflugtsted. Eriks Moder var Enke og boede i et lille Hus alene, derfor slap hun for Indkvartering, men rundt omkring i Stuerne og Lader hos hendes Nabo, Gaardejer Povlsen, Svend og Povls Far, der vrimlede det derimod med Soldater.

Til stor Ærgrelse for Drengene kunde de først slet ikke komme i Lag med Soldaterne; thi disse lagde sig til at sove, saasnart de kunde komme til det. De tre Venner gik saa rundt og saa paa de sovende Krigere, nu og da gjorde de Stillingen lidt mere bekvem for en, gav en anden noget under Hovedet, dækkede en tredie lidt bedre til o. s. v. Til sidst blev de saa smittede af al den Snorken, at de lagde sig i Halmen ved Siden af Soldaterne og faldt virkelig i Søvn et Par Timer.

Henad Fem-Tiden blev der endelig Liv overalt; og det var morsomt at gaa rundt mellem de mange Uniformer og snakke med Soldaterne, som nu sad bænkede ved de dampende Fade.

Der var særlig en af dem, som tiltalte Drengene; han var en munter Fyr med et friskt aabent Ansigt.

— Svend indledte Bekendtskabet ved at spørge, hvor mange Preussere han havde slaaet ihjel.

»Aa, det er vist ikke saa farlig mange,« svarede Soldaten, »naar jeg lægger dem sammen bliver det vist knap nok een!«

Soldaten sank straks meget i Svends Agtelse; men denne blev dog atter interesseret, da Povl spurgte: »Hvad fejler den Finger, der er forbundet? Er De blevet ramt?«

»Nej, det er kun en Rift, men Bjørnstein mente, jeg skulde passe paa ikke at faa — —«

»Bjørnstein?« raabte Drengene som med een Mund. »Er det Hr. Bjørnstein? —«

»Er han ikke frivillig?« spurgte Povl.

»Jo, det passer; han er en svær flink Kammerat. Og han er myrderlig dygtig: Som han kan fortælle, særlig om den Tid, da Danskerne var ovenpaa og kunde klø Tyskerne og Svenskerne og alt det andet Rak paa en Gang —«

»Svenskerne er ikke noget Rak,« paatalte Erik, »de kommer over og hjælper os.«

»Nej, nej, Farlil« — Vi kommer til at tage Kløene alene denne Gang.«

— »Ved De noget om, hvor Hr. Bjørnstein er nu?« spurgte Povl.

»Ja, han hører ellers til denne Deling; men han er vist paa Feltvagt, aj, hvor var det nu — — Syd for Byen, i en stor Gaard var det, men« —

»Hvad var det for en Gaard?«

»Ja, det ved jeg ikke. Men det var en stor Gaard, saa jeg, og der ligger en hel lille Skov omkring den.«

»Aa, det maa være Lundegaarden,« udbrød Erik og tilføjede ivrigt:

»Er I med, vi skal derned!«

»Ja den er tydelig,« mente Svend og rejste sig straks.

»Bare vi faar Lov?« tøvede Povl.

»Det faar I begribeligvis ikke,« indskød Soldaten. »Og hvordan vil I slippe forbi Patruljerne og Vagterne!«

»Naa, nu kan vi jo prøve paa det,« foreslog Erik, og Drengene fjernede sig.

»Det er dog et rigtigt Fjols, det Fæ derhenne,« knurrede Svend med en Hentydning til den lystige Soldat.

»Aa, han er da meget rar. — Hvad kan du ikke lide ham for?«

»Han har ikke en Gang slaaet en eneste Preusser ordentlig ihjel, sikke en Soldat! Han ved ikke, hvad han er kommet i Krig for!«

»Det er ikke ham, der bestemmer, hvornaar der skal slaas,« forklarede Erik.

»Nu har vi ikke Tid til at snakke om det,« indskød Povl. »Hvordan faar vi Lov til at tage til Lundegaarden? Der er en halv Mils Vej, og det er snart helt mørkt.«

»Lad os nu bare prøve,« mente Erik. »Nu taler jeg med min Moder, og saa kommer jeg igen og hører, hvordan I har klaret den.«

Eriks Moder sad ved Vinduet og syede, da han traadte ind i Stuen. Som han plejede, gik han lige til Sagen, idet han sagde: »Mor, ved du hvad, Hr. Bjørnstein er paa Feltvagt nede i Lundegaarden, maa Povl, Svend og jeg gaa ned og besøge ham?«

Eriks Moder lagde Sytøjet fra sig og saa kærligt paa ham.

»Ja, det vilde jo næsten være Synd at forbyde dig det, min Dreng. Men tror du, det er ganske uden Fare? Jeg har hørt, at Preusserne var lige efter vore Tropper, og Feltvagten er vist altid en fremskudt Post.«

»Ja, saa meget langt fra Tyskerne er det vist ikke,« tilstod Erik, »men jeg lover dig, Mor, at vi skal stikke hjem, lige saa snart der bliver Fare paa Færde.«

»Ja, ja, lille Erik! Du ved jo, at Moder har Tillid til dig, og du vil vel heller ikke sætte dit Liv i Fare til ingen Nytte, naar du ved, at du er alt det, jeg har at leve for — gaa saa blot, hils Hr. Bjørnstein fra mig, naar du ser ham.«

»Ja, det skal jeg, Mor — Tak, fordi jeg fik Lov,« — og ude af Døren var han.

Ovre hos Povlsens saa det imidlertid ikke slet saa lyst ud for Planen. Svend og Povls Fader havde sagt Nej; og saa vidste de begge af Erfaring, at der var ikke stort mere at stille op. Svend sad derfor og »muggede« i en Krog, da Erik traadte ind i Stuen.

Et Blik viste ham tydeligt Tingenes Tilstand, men han lod alligevel som ingenting og sagde: »Hør, skynd jer lidt at blive færdige, vi maa se at komme af Sted!«

»Vi maa ikke,« brummede Svend og sparkede sin ene Træsko efter Katten, som dog egentlig var ganske uskyldig.

»Har du da faaet Lov?« spurgte Povlsen og lagde sin Haand paa Eriks Skulder.

»Ja, ih ja,« svarede Erik og saa ham frejdigt op i Ansigtet. »Mor sagde, hun havde Tillid til mig, og jeg lovede, at vi løb hjem, saa snart der var Spor af Fare paa Færde!«

Povl holdt omhyggelig Øje med Faderens Ansigt, og han begyndte at øjne Haab, da Faderen sagde: »I kan jo lige saa godt vente til i Morgen — saa kommer Bjørnstein nok til Kvarter.«

»Jamen Soldaterne rykker vist videre i Morgen tidlig!«

»Bare man kunde stole rigtig paa jer, Drenge,« kom det langsomt fra Povlsen.

»Jamen det kan De sagtens,« ivrede Erik. »Povl er altid saa fornuftig.«

»Hvad siger du saa om den Bjørn, der sidder derhenne og trækker sig selv i Tæerne af bar Arrigskab?«

Svend standsede sin Motion og brummede noget om, »at han da ikke var et helt Pattebarn mere«.

»Ja, sommetider skulde man snart tro det,« smilede Faderen. »Men ja, ja, Drenge, naar Eriks fornuftige Moder har givet Lov, saa kan jeg vel ogsaa —«

»Tak, Tak, Far!« jublede Povl, medens Svend opgav sin Surmule-Krog og sprang op med et skingrende Hurra. Saa for han efter sin afskudte Træsko, og et Par Minutter efter var de tre Drenge paa Vej til Lundegaarden.

III.

»Jeg maa nu sige, der er noget om det, Soldaten sagde,« bemærkede Erik, da de var kommet udenfor Byen.

»Saa, hvad sagde han da?«

»Han sagde, at vi ikke fik Lov at komme forbi Vagterne, Forposterne.«

»Ja saa var den fæl, men mon vi ikke faar?«

»Nej, men ved I, hvad vi kan,« udbrød Povl, »vi kan gaa over Markerne langs Hegnene; der risikerer vi ikke saa let at blive standsede som her paa Landevejen. — Der gaar vist end da en Sti næsten hele Vejen dertil.«

»Ja, det er godt. Lad os gøre det!« og saa gik det af Sted i hurtig Gang og halvt Løb.

— — — —. »Den halve Mil gik temmelig hurtig,« udbrød Svend, da Lundegaardens sorte Trægruppe stod foran dem.

»Jamen vi har jo næsten ogsaa løbet hele Vejen,« stønnede Povl og tørrede Sveden af sin Pande.

»Hvad Vej kommer vi nu ind i Gaarden?« spurgte Erik.

»Aa, vi kan jo kravle op over Gærdet her og saa gaa gennem Haven.«

Som sagt saa gjort: Et Øjeblik efter stod Drengene inde mellem Havens Træer, hvor Mørket laa endnu tættere end ude paa Marken.

»Ih, hvor her er bælgravende mørkt,« udbrød Svend, da de famlede sig frem mellem Træerne. »Av, der havde jeg nær rendt Panden mod et Træ!«

»Aa, nu er vi snart paa aaben Plads igen,« trøstede Erik ham. »Der kan vi allerede se Lyset henne fra Vinduerne.«

Paa en Gang standsede Povl og gav et dæmpet Udraab fra sig. Det kom saa pludseligt, at det gav et helt Sæt i de andre: Hvad er der i Vejen?

Povl svarede ikke; han stirrede og stirrede hen mod Huset.

Saa vendte han langsomt Hovedet om mod de andre og sagde:

»Se dem der henne!« De andre to saa hen mod Huset: Nogle mørke Skikkelser bevægede sig foran Lyset.

»Det er vel bare Soldaterne —«

»Ja, men de har Pikkelhuer! Det er Preussere!«

Det er umuligt at beskrive den Virkning, denne Opdagelse gjorde paa Drengene. Povls Stemme havde

dirret af Ophidselse, og de andre følte, hvor det ligefrem isnede dem ned ad Ryggen af Bevægelse.

»Hvordan gaar det dog til? Hvordan kan der være Preussere her?«

»Enten har de Danske selv trukket sig tilbage, eller maaske har Preusserne ligefrem overrumplet dem.«

»Aa, de Danske sidder vel ikke saadan og sover,« bemærkede Erik.

»Natten er jo saa mørk, og det kan være gaaet i en Fart.«

»Ved I, hvad jeg foreslaar, en af os lister hen og prøver at kigge ind gennem Vinduerne og ser, om der er fangne danske Soldater.«

»Ja, det har du Ret i, Svend,« bifaldt Erik. »For hvis det virkelig er en Overrumpling, saa maa vi jo hurtigst mulig tilbage til Østerby og advare dem der, ellers bliver maaske hele Styrken taget! Nu lister jeg mig lige hen og prøver — —«

»Nej, det skal du ikke gøre, Erik,« ivrede Svend. »Skulde du komme noget til, var det Synd for din Mor, du er jo eneste Barn. Nej, lad bare mig, jeg har klaret vanskelige Ærter før end i Dag.«

»Jamen jeg kan da ikke komme hjem uden dig, Svend,« sagde Povl uroligt.

»Aa, jeg bliver vel heller ikke skudt, fordi jeg kigger ind ad et Vindue. Ganske vist er Preusserne nogle slemme Fyre; men de er da ikke ligefrem Menneskeædere.«

»Ja, gaa saa blot, Svend. Nu lægger vi os ned i Grøften paa den anden Side Hegnet, og hvis der saa bliver Fare paa Færde, saa maa du give os et Tegn — for saa løber vi hjem til Østerby.«

»Jeg kan jo gø som en arrig Hund, det ved I, jeg kan. — Farvel« hviskede han og med forsigtige lydløse Fjed forsvandt han. — — —

»Jeg er ked af, at jeg lod ham gaa,« sagde Poul, da Erik og han laa ude i Grøften og ventede.

»Det skal du ikke være,« trøstede Erik ham, »der var saamænd noget i det, Svend sagde: han klarer den altid godt.«

»Jeg ved ikke, hvad jeg skulde gøre, kom han noget til!«

Saa laa de tavse i flere Minutter. Alt var saa mørkt og stille, saa det var intet Under, at deres Stilling paa den sneklædte Grøftekant blev mer og mer ubehagelig.

Pludselig afbrødes den uhyggelige Stilhed af et kort Hundehyl, der efterfulgtes af en rasende Gøen.

Saa blev alt stille igen.

»Hvad var det!« Poul og Erik stirrede forskræmte paa hinanden.

»Det var ingen Hund,« udbrød Poul, »det var Svend!«

»Ja, saa var det altsaa Aftalen, vi skulde løbe!«

»Det kan jeg ikke gøre!« sagde Poul bestemt.

»Ja, jeg heller ikke,« svarede Erik, »vi kan da ikke lade Svend i Stikken.«

»Nej. Lad os liste ind i Haven og se, hvordan Sagerne staar,« foreslog Poul og rejste sig, i det samme hviskede Erik: »Tys!«

De lyttede. Inde fra Haven lød Skridt, der nærmede sig hurtigt. De bukkede sig; men i det samme dukkede en Skikkelse frem oppe paa Diget, og et Øjeblik efter sprang *Svend* lige ned til dem:

»Naa, om Forladelse, Poul; jeg kom nok til at træde dig i Nakken.«

»Aa Svend, Svend! At vi har dig igen!« udbrød Poul.

»Tys, ikke et Ord! Benene paa Nakken!« hviskede Svend og sprang selv som en Hare op af Grøften, og saa gik det i strakt Karriere hjemad Stien.

Han standsede ikke, før han var kommet et godt Stykke fra Gaarden; men saa sagtnede han Farten og brød ud i en dæmpet, hjertelig Latter.

»Hvad er der løs, Svend?« spurgte de andre forundrede.

»Aa ja, sikke ét Sjov! Ser I, det var, da jeg var paa Tilbagevejen fra Huset, saa gik jeg og følte mig frem mellem Træerne. Saa paa en Gang faar jeg fat i noget Tøj, og da jeg begynder at hive i det for at undersøge, hvad det var, saa bliver Tøjet pludselig levende, og i næste Nu havde jeg en Klo lige i Nakken! Forstaar I: Det var en Preusser, jeg havde givet mig til at pille i, men Bæstet maa jo have staaet og halvsovet.«

»Naa men, hvad saa? — Var det ikke dig, der gøede?«

»Jo, for ser I, den Gang Preusseren tog mig i Nakken, saa tænkte jeg: Saa, nu er du snubbet! og saa gav jeg mig til at hyle som Skrædderens Hund; men Preusseren — det var vist et slemt Fjols i det hele taget, han begyndte at skrupgrine, og saa var han vist lige ved at lade mig løbe; men saa tyskede han op med noget om, hvor jeg skulde hen. Her var gode Raad dyre, men saa fik jeg en af mine sædvanlige gode Ideer: Jeg pegede paa min Mave og sagde ynkeligt: »Ich habe so ein Mafepfeine — Mavepine!« — Den gik han paa, for han lo, saa det

rystede og gav mig et Puf, for at jeg kunde komme hurtigere af Sted.«

Erik morede sig ogsaa over Svends Historie, men den betænksomme Poul tog hurtig Ordet: »Du glemmer det vigtigste, Svend: Er der Preussere eller Danske derude?«

»Ja, hov det er sandt. Da jeg listede hen og kiggede ind ad Vinduet, saa jeg for det første en Mængde Preussere; men der var ogsaa nogle danske Soldater; det saa ud, som de var i Forhør.«

»Saa er altsaa Danskerne overrumplede! — Aa, de Preussere!«

Erik knyttede Haanden hen mod Lundegaarden.

»Men hør, saa maa vi hjem til Østerby og fortælle det; ellers bliver maaske hele den Styrke ogsaa overrumplet,« udbrød Poul.

»Ja, kom saa,« og saa satte de tre Drenge i Løb.

— — — »Skal vi ikke gøre et lille Hvil?« — det var Poul, som først brød Stilheden, da de skulde til at løbe op ad en lang Bakke.

»Vi har ikke Tid!« svarede Erik kort. »Et enkelt Minut kan gøre Udslaget!«

Op ad Bakken; stønnende, stakaandede. Poul var især aldeles udmattet.

Da de naaede Toppen af Bakken, standsede Poul, knugede Haanden ind mod Brystet og sagde: »Det kan ikke nytte — jeg *kan* ikke mere!« saa satte han sig i Sneen.

»Ja jeg er nu ogsaa vældig træt,« pustede Svend og satte sig ved Siden af Broderen, medens han tørrede Sveden af Panden med sit Trøjeærme. Erik stod paa Stien. »Nu skal jeg sige jer noget: I be-

høver jo heller ikke at løbe med; det er nok, naar een af os naar dertil. Nu løber jeg, saa kom I bare bagefter!«

»Nej, vent lidt og tag mig med,« sagde Svend, »nu kan jeg vist et Stykke igen,« og med et Nik til Poul forsvandt de saa i Retning af Østerby. Poul rejste sig lidt efter, saa efter de to mørke Skikkelser dernede, de blev mindre og mindre. Han vendte sig og kastede det sidste Blik tilbage mod Lundegaarden, som laa langt nede i Dalen, saa gik han langsomt i den Retning, de andre havde taget. —

Svend og Erik var imidlertid kommet et godt Stykke frem; Svend følte sig ganske vist lidt træt, men han løb og tænkte paa, hvorledes nu han og Erik vilde blive nogle vigtige Personer, naar det viste sig, at det var dem, der havde frelst de danske Soldater.

Han maatte give sine glade Tanker Luft overfor Erik, der løb tavs ved hans Side: »Du Erik?« — »Naa?« — »Det er egentlig vældig Sjov dette her! Det er meget bedre end at lege.«

»Hold Munden lukket! Ellers kan du ikke holde ud!« svarede Erik kort.

Svend maatte saa igen trække sig tilbage til sine egne Tanker, der efterhaanden blev mindre lyse: Han følte, hvor Hjertet hamrede i Brystet paa ham, og han kunde ikke faa Vejret rigtig mere. Han skottede en Gang imellem op til Erik, men denne løb tavs med fastlukkede Læber.

»Saa maa jeg holde ud et Stykke endnu,« tænkte Svend og forsøgte at mande sig op, men det blev værre og værre. Paa en Gang styrtede Svend over en Jordknold. »Aa nej, jeg kan ikke mere,« stønnede han fortvivlet, idet han blev liggende i Sneen.

Erik saa deltagende paa ham: »Ja, hvil dig blot ud, Svend! Nu kan jeg jo prøve at løbe lidt videre; men kom saa blot efter, naar du kan!«

Svend sad og pustede vældigt: — »Jamen er du da ikke træt, Erik?«

»Aa, det har jeg ikke Tid at tænke paa!«

— »Jeg har aldrig lagt Mærke til, at du kunde løbe saa godt?«

»Det er ogsaa første Gang, jeg løber for Danmarks Skyld,« sagde Erik stille og med en saadan Alvor, at Svend tilkastede ham et forbavset Blik. »Hvor saa Erik køn ud!« tænkte Svend uvilkaarligt; han rejste sig halvt op men satte sig straks igen: »Nej, jeg kan ikke!« hviskede han, og Taarerne traadte frem i Øjnene paa ham. »Det behøver du jo heller ikke, Svend,« sagde Erik varmt, »kom nu efter mig, naar du kan; jeg ligger der maaske ogsaa snart,« tilføjede han med et svagt Smil, »men lad mig saa bare ligge — husk, hvad det gælder: »Til Østerby før Preusserne!« og dermed løb han af Sted.

»Til Østerby før Preusserne,« de Ord løb han mekanisk og gentog, medens han stadig ilede fremad. — Der kom Landevejen vist endelig, saa var han der snart. Om han nu tog den lidt med Ro? — Nej, sæt nu Preusserne kom marcherende! Nej, han vilde løbe, til han styrtede, men det gjorde han vist ogsaa snart; kunde han blot naa hen til Landevejen, maatte han være glad.

Et Par Gange var han ved at styrte, men i en Blanding af Gang og Løb naaede han Hegnet ved Landevejen, og et Øjeblik efter laa han mere død end levende ude i Landevejsgrøften.

Han laa længe, før han rigtig kom til sig selv

igen; men han vaktes paa en Gang op af sin Døs ved Lyden af taktfaste Fodtrin, som nærmede sig.

Han foer angst op: Var det Preusserne! Nej, Lyden kom fra Landsbyen. Erik stirrede derhen, nu dukkede en mørk Masse frem henne ved Vejsvinget.

Det var en lille Afdeling Soldater. Da de var lige ved ham, traadte han ud paa Landevejen og raabte med høj Røst: »Holdt! — Der er Preussere i Lundegaarden!« Soldaterne standsede, og en Befalingsmand kom hurtig hen til ham: »Hvad er det, du siger, Dreng?«

Erik fortalte hurtigt og klart, hvad de havde oplevet.

»Naa! — Se, se« sagde Officeren og saa alvorligt frem for sig, saa gled hans Blik tilbage paa Eriks blussende Ansigt, og han sagde venligt: »Naa, du har nok løbet godt til?«

»Ja, jeg var bange for at komme for sent.«

»Hvis vi ikke havde truffet dig her, saa var vi ganske vist ogsaa marcheret lige i Løvens Gab,« smilede Officeren barsk. »Nu bliver der nok ikke noget af den Afløsning, Folk,« fortsatte han henvendt til Soldaterne; »men lad os rykke derned ad! Forposterne maa i hvert Tilfælde allarmeres — Fremad Folk! men lad os have Øjne og Øren med os!« og med et Nik til Erik satte han sig atter i Spidsen for Soldaterne.

Erik begav sig saa alene ind mod Byen. Han følte sig nu saa alene og egentlig frygtelig træt, efter at den store Spænding var overstaaet. Han naaede Byen og havde netop passeret det Sted, hvor den gamle Officer boede, da han hørte hurtig Heste-

trampen bag ved sig; han vendte sig om og blev staaende. Det var en Dragon, som i fuldt Firspring kom hen ad Vejen og saa næsten med et Ryk standsede ved Kommandantboligen, uden for hvilken en Skildvagt stod posteret.

Officeren maatte have hørt Hovslagene; thi han traadte ud af Døren og blev staaende paa Trappen, medens Rytteren red tæt hen til ham: »Ordonnans ved — —« og saa nævnede han et Regiments Nummer og Navn — »skal melde, at Fjenden i Eftermiddags har forceret Marchen og i Aften vovet et Fremstød, hvormed han har overrumplet flere Feltvagter. — Forposterne her er dog blevet allarmeret, hørte jeg. — Forsøger han videre Fremtrængen i Aften, maa det hindres. Landsbyen maa saa vidt mulig holdes til i Morgen tidlig. — Senest Kl. 9 i Morgen maa Afdelingen her være ved Hovedstyrken!« — Med disse Ord hilste Ordonnansen og satte igen sin Hest i Gang og forsvandt saa i skarpt Trav; medens Officeren efter at have sagt noget til Skildvagten langsomt gik ind.

Mægtig optaget af hvad han havde hørt, gik Erik nu hjem til sin Moder; medens denne lavede Aftensmaden til, stak Erik et Smut over i Poulsens Gaard: Jo, Poul og Svend var lige kommet! Saa skyndte Erik sig med lettet Hjerte over til sin Aftensmad.

I det lille Hjem var man netop færdig med Maaltidet, da der paa en Gang drønede hurtige Trommehvirvler gennem Gaderne. Erik foer op: »Maa jeg gaa ud, Mor?« og i samme Øjeblik rev Svend Døren op og stak Hovedet ind: »Kom, Erik! De skyder nede ved Lundegaarden! Tyskerne vil vist angribe! Kom!« — og væk var han.

Erik kastede et spørgende Blik paa sin Moder; denne nikkede stille, og to Minutter efter var Erik i Løb op mod Samlingspladsen.

Der blev netop traadt an, da han kom. Paa lange Rækker stod Soldaterne alvorlige med Gevær ved Fod.

Officeren traadte frem: »Deling — Ret! — Vi skal et lille Svip ned at hilse paa Fjenden, som er lidt nærgaaende i Aften; men lad os for en Sikkerheds Skyld trække blank her i Lygtelyset. — Bajonet paa!« Hurtigt og sikkert udførtes Kommandoen. og med Raslen og haard Klirren sad Bajonetterne et Øjeblik efter paa de blinkende Geværløb.

Drengene slugte det hele med stive Øjne, men ogsaa paa de voksne Tilskuere gjorde det hele et mægtigt gribende Indtryk. I de nærmeste Gaardes Lampelys og i Skæret fra et Par Lygter saa de mørkklædte Soldater med deres blanktslebne Vaaben maleriske, men uhyggelig gribende ud. Poul stod og tænkte paa, hvor mange af disse der mon vendte tilbage til Østerby, og ved Tanken om at det maaske for flere af Soldaternes Vedkommende var deres sidste Aften, opdagede han for første Gang rigtigt, hvilken alvorlig Ting Krig egentlig er.

Han blev revet ud af disse Tanker ved Officerens haarde Kommandoord: »Med Sektioner højre sving — Fremad Marçh!« og taktfast og sikkert svingede Soldaterne ud paa Vejen og rykkede som en tætsluttet Kolonne ud gennem Byen. Erik og Poul fulgte med, til de saa dem forsvinde i Mørket ned ad Bakken. Da de drejede Hovederne, opdagede de først, at de stod med hinanden i Haanden.

»Aa, Poul, jeg er saa bange for dem,« udbrød

Erik hulkende og lagde sit Hoved paa Pouls Skulder. »Det er jeg ogsaa,« hviskede Poul og tørrede sine Øjne, »men du, skal vi ikke bede en Bøn til Vorherre for dem?» »Jo, lad os det!« og saa lagde de to Drenge sig paa Knæ oppe paa den store Bakke og bad sammen for de Soldater, der nu rykkede frem dernede i Mørke og Fare.

»Det hjalp!« sagde Erik, da de rejste sig; »i Aften tror jeg ikke det gaar galt i det mindste,« tilføjede han smilende, idet Poul og han gik hjem mod Byen.

Herinde havde det imidlertid set slemt ud for Svend. Han havde ikke lagt Mærke til sine to Venners Bortgang, og i den Formening, at det var Poul, der stod ved Siden af ham, udbrød han ved Soldaternes Forsvinden: »Se saa, bare de nu kan faa slaaet en ordentlig Ladning Tyskere ihjel i Aften, saa er jeg fornøjet!«

Nu vilde Uheldet imidlertid, at den, der stod ved Siden af ham, var ingen anden end Conrad, og han optog, som rimeligt var, ikke Svends fromme Ønske særlig naadigt.

Han gloede ondt paa Svend, og ved samme Øjekast opdagede han, at hverken Poul eller Erik var til Stede, og at Drengeflokken næsten udelukkende bestod af hans Forbundsfæller. Han rykkede derfor tæt hen til Svend og sagde: »Hvad var det, du tillod dig at bemærke?« Svend havde imidlertid selv overset den ubehagelige Stilling, han havde rodet sig ind i; fornuftigst var det at stikke af i Tide, men da det forekom ham lidt fejgt, opgav han det straks og blev altsaa, hvor han var. »Jeg sagde, at jeg haabede, Preusserne maatte blive slaaet godt ihjel,« gen-

tog han, idet han dog for en Sikkerheds Skyld tog Hænderne op af Lommen. Denne Sikkerhedsforanstaltning kom desværre for sent; thi næppe havde han sagt, hvad han vilde, før Conrad slog ham en paa Siden af Hovedet, saa det dundrede i Hovedet paa Svend. Denne vilde give Svar paa Tiltale ved at fare ind i Maven paa sin Modstander, men i samme Øjeblik havde »Tykke-Johan«, der stod ved Siden af, et Greb i hans Trøjekrave, og hvor meget end Svend kørte rundt, slap den anden ikke sit Tag. »Hør, skal vi nu ikke benytte Lejligheden til at give ham en god Omgang,« foreslog Conrad, »han har længe trængt til den.« »Jo, lad os det,« sagde Tykke-Johan, og saa fik Svend efter alle Kunstens Regler. — — Der var ganske vist flere af Drengene, der syntes, det var Synd for Svend og fejgt af de to store Drenge mod den lille Fyr; men de blev staaende tavse eller listede sig bort.

Svend forsvarede sig saa godt, han kunde; men det var haabløst, opdagede han snart; for hvert Slag, han slog, fik han to igen, saa trods al Skammen og Forbitrelsen, der kogte i ham, holdt han dog op, da de til Slut gav ham et Puf, saa han røg hen ad Gaden.

Da han havde faaet samlet sin Hue op og faaet sig børstet lidt af, gik han langsomt hjem. Uh, hvor det dog gjorde ondt! — og saa havde de været to mod een, de Pjalte! — — Lidt efter lidt stilnede hans Ophidselse af, han kom til at tænke paa, at akkurat saadan kæmpede Danmark alene mod to tyske Stormagter — altid to mod een!

Nogenlunde rolig naaede han sit Hjem.

— — — Der lød et Par Skud langt nede mod Syd. — Svend lyttede, idet han tog Træskoene af.

»Jeg vil skam haabe, de dernede klarer den bedre, end jeg gjorde i Aften!« sagde han til sig selv og listede saa ind i Stuen.

Et Par Timer efter lød Soldaternes taktfaste Trin udenfor paa Vejen igen. Efter en lille Fægtning havde Fjenden trukket sig tilbage over alt. Lundegaarden var igen rømmet af Preusserne og besat af de Danske.

IV.

Næste Morgen vækkedes Folk af Trommehvirvler, som paa ny drønede gennem Gaderne.

Svend laa netop og drømte, at han havde Bajonetfægtning med Conrad, da Poul ublidt puffede ham ud af Sengen. »Aa, at du ikke kunde lade mig sove blot to Minutter til, saa havde jeg sikkert faaet slaaet ham ihjel,« beklagede han sig, medens han klædte sig paa.

»Gad vide, hvad de slaar Generalmarch for,« bemærkede Poul, »mon Tyskerne er ved at storme?« »Det tør de ikke,« erklærede Svend afgjort, »vi saa jo, hvorledes de spænede i Aftes, ligesaa snart de danske Soldater kom — — Av for en Ulykke!« afbrød han sig selv pludselig.

»Hvad er det?« spurgte Paul forbavset.

»Aa, det er vist bare Tyskergalskaben, der har slaaet ind paa mig.«

»Hvad mener du?«

»Ikke noget!« og dermed var Svend ude af Døren, han vilde ikke fortælle om sin Medfart i

Aftes, det kunde virke som Beklagelse — og Bønfaldelse om Hjælp til et Hævntog.

Drengene opdagede snart, at alle Soldaterne var i Opbrud. I fuld Oppakning løb de hen til Samlingspladsen, hvor Officererne stød alvorlige og tavse foran de opstillede Rækker. Den dæmrende, graa Morgenbelysning gav den hele Scene et saa bittert og trist Skær.

»Skal de af Sted nu?« spurgte Svend Erik, som allerede var der, da de to Brødre kom til. Erik nikkede tavs og bed sig i Læben, og Svend opdagede først nu, at næsten alle de Mennesker, som var kommet til Stede, saa saa bedrøvede og saa alvorlige ud. »Hvor naar kommer I igen?« spurgte en gammel Mand Officeren med et Forsøg paa et Smil. Officeren rystede let paa Hovedet: »Ja, det er jo ikke godt at vide, men« — tilføjede han ganske sagte, »jeg tror ikke, det bliver mere denne Gang!« Saa bed han sig i sit hvide Skæg og saa saa træt og fortvivlet ud, at Drengene blev helt underlige ved det; men da han saa traadte hen for Fronten, var hans Ansigt som sædvanligt: »Ret, Karle! — Det gælder om at holde Humøret oppe, ved I nok. Om to Timer er vi igen ved Hovedstyrken, og saa kan Preusserne jo lede efter os her, hvis de gider!« Saa vendte han sig om mod Landsbyens Folk, hilste med sin Sabel og raabte: »Tak for denne Gang!« — »Ja, selv Tak,« lød Svaret. »Og paa snarligt, snarligt Gensyn!« raabte man, idet Soldaterne svingede ud paa Vejen og begyndte at marchere bort gennem Byen.

Der var ellers ganske stille, man stod med underlig stive Øjne og stirrede efter de bortdragende

Soldater; man saa Række efter Række forsvinde henne ved Vejsvinget, og da endelig de allersidste Geværløb forsvandt, blev man alligevel staaende og saa i den Retning, man havde set dem.

Den gamle Mand fra før var den første, der brød Stilheden; han stønnede højt: »Aa, Gud hjælpe os dog!«

»Ja, nu gik de, saa er vi alene,« bemærkede en anden.

»Eller rettere sagt, nu kan vi sidde her og vente paa, at Preusserne kommer marcherende herind!«

Flere af Kvinderne græd højt, og den gamle viskede noget bort fra sine Øjne: »Aa ja, saa gammel jeg er, saa ønsked jeg dog, jeg selv var Soldat og kunde slaas med. Aah, at skulle staa med tomme, knyttede Hænder og se roligt paa, at de slemme Pikkelhuer kommer uantastet ind i vor By! — Ak, Gud hjælpe os — og hele Landet med da!« — og dermed rokkede han bort. Efter lidt dæmpet Samtale skiltes Flokken og gik hver til sit.

Formiddagen forløb under bange Forventning og utallige smaa Afstikkere ud til Bakken udenfor Byen; men stadig intet Resultat. Svend og Poul var ved Middagstid netop paa Vej ud til Bakken, da de hørte Hestetrampen forude, og et Øjeblik efter kom et Par Ryttere til Syne. »Det er Tyskere!« udbrød Poul og greb Svend saa fast i Armen, at det gjorde ondt. Rytterne kom nærmere i rask Trav, de saa slet ikke efter de to Drenge; men deres mørke Øjne var stift og spændt rettet mod Landsbyen, der laa foran. Saa gav de Hestene af Sporerne og red i saa skarpt Trav forbi Drengene, at Svend nær var blevet revet omkuld. »Kan I ikke

se jer ordentlig for, I forbistrede tyske Idioter!« raabte han hidsigt efter dem. »Hold Mund,« sagde Poul, »og lad os komme efter dem og se, hvad de foretager sig derinde!« — —

Inde i Byen traf de Erik. »Har du set dem?« raabte de, før de endnu havde naaet ham. Erik nikkede, saa sparkede han til en Jordknold og udbrød: »Bare man maatte slaa dem ihjel!« Svend var straks med: »Jamen, har man for Resten ikke Lov til det, naar bare man kan komme af Sted med det?«

»Nej, det er kun Hærene, der maa slaas; vi hører til den civile Befolkning, og den maa ikke bære Vaaben,« meddelte Poul.

»Det er idiotisk,« mente Svend, »det var meget bedre, naar man maatte give dem en Sten i Nakken — — Der er de igen!« afbrød han pludselig sig selv og pegede hen mod Vejen, hvor de to Rytttere nu igen forlod Byen i stærkt Trav.

»Nu skal de ned og melde Hovedstyrken, at Byen er forladt — saa har vi vel snart alle Preusserne!«

»Tror du, vi beholder nogle af dem her i Byen, Poul?« spurgte Erik.

»Ja, det er meget muligt — —«

»Ja, men hør,« udbrød Svend, »naar vi ikke maa slaas, kan vi saa ikke forgive en rædsom Ladning af dem? — Jeg har noget gammelt Salpeter.«

»Hold nu Mund med det Vrøvl!« formanede Poul. »Fik nogle Tyskere det at høre, kunde vi og Fader med komme i en slem Forlegenhed« — — —

»Der kommer »Tykke-Johan«!« afbrød Svend ham og tilføjede ivrigt:

»Skal vi tæve ham?«

»Nej, hvorfor dog det? — han har jo ingenting gjort?«

»Naa nej, næ — men jeg mente blot, at en Tysker kan altid trænge til nogle Tæsk; men saa kan det for Resten vente til en anden Gang.«

»Tys — hør, var det ikke Hornmusik?«

»Jo — og Trommehvirvler! — det er Preussere! Af Sted, kom!« og i hurtigt Løb gik det ud mod Bakken.

»Der kommer de allerede!« Man stirrede ned ad Bakken. En stor Kolonne kom marcherende frem ad Landevejen, foran gik Trommeslagere og Hornblæsere, og bagefter blinkede der et Mylder af Pikkelhuer og Geværløb. Drengene stod helt tavse, medens de fremmede Soldater kom nærmere og nærmere; Erik blev helt bleg; Poul stod i et væk og knyttede Hænderne, alle var de underlig til Mode.

»Det er saa løjerligt at skulle staa stille og se paa, at Preusserne faar Lov til at rykke herind,« bemærkede en.

»Hvor ser de storsnudede ud,« mente Svend, selv om han ikke kunde skelne en eneste.

»Det er saa underligt,« sagde Poul, »jeg er paa en Maade lige ved at græde, og dog er jeg saa gal paa de Pikkelhuer, saa jeg ved ikke, hvad jeg kunde gøre.« — Ja hør, skal vi ikke gøre noget!« ivredé en anden.

»Sende dem en Ladning Sten og saa spæne?« — »Nej, det gaar ud over vores Forældre!«

»Jamen, skal vi saa ikke gaa over og klø Conrad og de andre Tyskere derhenne?«

»Ja, lad os det,« raabte Svend vældig ivrig. »Skal

vi ikke lige idet Preusserne kommer forbi, vende Benene i Vejret paa alle Tyskerne derhenne, saa kan de da se, hvad der venter dem?« — »Jo, den er god!« jublede man begejstret; kun Erik talte imod: »Er det ikke lidt fejgt? Vi er næsten dobbelt saa mange —«

»Jamen de har saa tit været to Tyskere om en Dansker!« fastslog Svend. I det samme dukkede en lille Dreng frem: »I skulde bare høre, hvad Conrad og de andre Drenge har aftalt: De vil raabe Hurra, naar Soldaterne kommer og — ligesom vi i Gaar —« »Naa, saa det vil de! Lad os saa tæve dem!«

»Ja, vent lidt!« Poul standsede de ivrige. »Gaa ikke derover allesammen paa en Gang, lad det være ligesom tilfældigt; og lad os stille os saadan, at to Danske passer paa en Tysker, vil de saa raabe Hurra, putter I Huerne i Munden paa dem og holder fast — Er I med?« »Javel!«

Uden at Tyskerne anede Uraad, var alle Drengene lidt efter forsamlede paa samme Sted. Der hvilede en underlig spændt Stilhed over Flokken — — kun nede fra Bakkens Fod lød Trommehvirvlerne og langsomt nærmede Fodslagene sig. Drengene stod saa fortabt og stirrede paa disse fremmede Uniformer og Ansigter, at de næsten havde glemt alt omkring sig. Men lige idet de første Preussere var ud for dem, hævede Conrad Haanden til Tegn, og dette vækkede baade Danske og Tyske.

De tyske Drenge svang Huerne og fik lige raabt: »Hu«, men i samme Øjeblik blev Huerne revet af dem, Hænder forfra og bagfra greb fat i deres Strube, og ikke et Minut efter laa hver eneste tysk

Dreng paa Jorden ude af Stand til at sige et Ord. *Svend* var vældig ovenpaa. Han sad overskrævs paa Tykke Johan og skulde holde Øje med at dennes Hue blev siddende paa sin Plads d. v. s. var saa langt inde, at Ejermanden var ved at sluge den. Fra dette sit ophøjede Sæde tilslyngede han de forbimarcherende Preussere den ene Grovhed frygteligere end den anden, heldigvis for Svend forstod de ikke en eneste.

Til almindelig Forbavselse røg den forsigtige Poul pludselig op, stirrede hen mod de bageste Rækker og raabte saa: der er danske Fanger! Danske Soldater! alle stirrede derhen, kun Svend og hans Haandlangere blev dog endnu siddende, men da skreg Erik med en Stemme der dirrede af Bevægelse: »Der er Hr. Bjørnstein!«

Da for alle Drengene op og stirrede derhen, og da Erik satte i Spring over Grøften, ud paa Vejen, ja, saa fulgte hele Flokken efter i vild Fart.

Paa de tyske Soldater, der gik ved Siden af Fangerne, kom dette Stormangreb som en pludselig Overrumpling. De gav et Brøl fra sig, fældede Gevær saa hurtigt, at Svend nær havde rendt sig et ind i Maven. Men mest Indtryk gjorde Drengenes Tilsynekomst dog paa den unge danske Soldat, som Erik havde genkendt som Hr. Bjørnstein. Han hilste dem med et genkendende Smil, men gik saa videre med et saa bedrøvet Udtryk i Ansigtet, at Drengene betuttede blev staaende stille og lod Soldaterne gaa videre. Der blev en lang underlig Pavse. Saa brølede en: »Skal vi ikke befri Hr. Bjørnstein?« — »Ja, lad os befri ham!« — »Hold Mund! Er I tossede!« udbrød Poul og kastede et hurtigt Blik rundt paa

de tyske Drenge, hvoraf for Resten flere havde raabt med: »Det kan vi ikke, og saa bringer vi bare vores Forældre, Hr. Bjørnstein og os allesammen i Ulykke. Men ved I, hvad vi kan. Vi kan gaa bagefter Preusserne og synge: »Den tapre Landsoldat«, det vil ærgre dem vældigt!« — Et Øjeblik efter skingrede saa »Den Gang jeg drog af Sted« om Ørene paa Preusserne. En Officer vendte sig om og truede af Drengene, men det blev blot Tegn til, at de skraalede løs med dobbelt Kraft. Saaledes gik det til, at Preusserne rykkede ind i Østerby under »Den Gang jeg drog af Sted.«

— Medens Drengene sang i vilden Sky, hviskede Poul pludselig Svend ind i Øret: »Se at faa at vide, hvor de danske Fanger skal hen!« — »Ja vel!« Svend begyndte at ane noget. »Bliver de her i Byen, saa følg med til den Gaard, hvor de anbringes og se saa at faa opsnuset i hvilket Rum, de sidder? Er du med?« — »Vældigt!« nikkede Svend henrykt. »Men ikke et Ord til nogen Mors Sjæl!« — »Nej, det er tydeligt!« Da Erik og Poul et Øjeblik efter gik ved Siden af hinanden, lød det i Forbifarten: »Erik?« — »Naa? — I vores Brændehus Klokken 3!« Erik sendte ham et forstaaende Blik og hviskede: »Hvormange?« — »Vi tre kun« — — og saa skiltes de igen.

»Saa er vi her alle?« bemærkede Svend højtideligt, idet han paa Slaget 3 satte Krogen paa inde i Huggehuset. Poul indledte siddende paa Huggeblokken: »Ganske vist gloede I lidt vredt til mig ude paa Bakken i Formiddags, da jeg slog Planen ned med det samme, men det gjorde jeg for Tyskernes Skyld. Her vil jeg sige: *Selvfølgelig* skal Hr. Bjørnstein

befries — og *selvfølgelig* skal *vi* befri ham!« Han gjorde en kort Pavse, under hvilken Svend og Erik gav deres Bifald til Kende. »Men det er lettere sagt end gjort,« fortsatte Poul. »Efter hvad Svend har bragt i Erfaring, saa er de danske Fanger og altsaa Hr. Bjørnstein med, oppe paa Ole Sivertsens Loft, hvor de nok ogsaa skal være i Nat.« — »Ja, men i Morgen tidlig skal de sendes Syd paa!« oplyste Svend. »Altsaa maa vi handle i Nat,« fastslog Erik. »Det maa vi,« sagde Poul og fortsatte: »Det hele er egentlig saa nemt ordnet med en Stige op til den Lem, der vender ud til Marken. Men da den Lem jo lukkes op indvendig fra, saa maa Hr. Bjørnstein altsaa vide, at vi kommer. Og det er der, det kniber!« — »Ja, hvordan faar vi Bud derop. Liste derop er vist komplet umuligt — og vil være for farligt bagefter.« — »Hvad skal vi saa gøre,« klagede Svend. — »Kan vi ikke lade en af Ole Sivertsens Drenge stikke op med en Seddel:« »Nej, de er for smaa; vi tør ikke betro os til dem!« — »Saa er der jo den store Pige, saa er der Inger!« udbrød Svend. De to andre overvejede i Stilhed, endelig sagde Poul: »Ja, hun var vist ikke saa tosset for Resten! Hvad siger du, Erik?« — »Hun holder i hvert Tilfælde saa meget af Hr. Bjørnstein, saa hun hjælper os sikkert gerne.« »Paa den anden Side er det jo flovt, at vi skal have Tøse med,« sagde Svend, hvis mandfolkeagtige Stolthed aabenbart følte sig i Begreb med at blive krænket. »Sludder!« afbrød Erik ham, »i gammel Tid har Kvinden ofte hjulpet Manden; kan du ikke huske Absalons Moder og Søster — —« »Nej, jeg har aldrig været stiv i Bibelshistorie,« erklærede Svend. »Det var for Resten *Fædrelands-*

historien!« oplyste Poul, »men lad os komme videre. Skal Inger saa hjælpe os eller ej?« »Jo, lad os bare,« mente Svend, »hun kan alligevel ikke komme med i Nat, hvor der bliver mest Sjov. — Hvad Tid skal det være?« »Ja, vent nu lidt: een Ting ad Gangen. Nu skriver vi en Seddel og giver Inger den til Hr Bjørnstein. — Hvem giver Inger den?« »Lad Erik det,« foreslog Svend. »De to har altid kigget saa mildt til hinanden, synes jeg.«

Erik stødte til ham, men saa blev det ellers vedtaget, at han skulde være Overbringeren. »Saa tager vi to os af Stigen, Svend, men den kan vi først bringe hen til Huset, naar det bliver mørkt. — Hør, det er sandt, vi fik ikke skrevet Sedlen til Inger!« De fik fat i et Stykke Papir og saa skrev Poul: »Kære Hr. Bjørnstein! Hold Dem parat ved Lemmen i Aften Klokken —« Ja, hvad Tid skal vi sige?« »Klokken elleve kan vist passe!« — »Ja, lad os sige det, altsaa: »— i Aften Klokken elleve, saa er vi der — Trekløveret.« Erik fik Sedlen. »Men hør,« sagde han, »fordi Hr. Bjørnstein er ude af Lemmen, er vi da egentlig ikke færdige?« — »Jo, for ser du, ssa lister vi gennem Byen ned til Stien over Vesterby Mosen — der har jeg selv set, der er frit for Preussere, de tror vel, det er lutter blød Mosejord, men Hr. Bjørnstein kender godt Stien gennem Mosen. Er han først gennem den, kan han snart være hos de Danske igen.« — »Aa ja, bare det maatte gaa godt!« — »Det gør det nok. Men saa er vi ellers færdige, ikke sandt?« — »Ja, lad os saa liste ud!« Det gjorde de, og et Øjeblik efter stod de i det fri. »Saa kan vi jo skilles,« sagde Poul, da de var ved at gaa. »Ja, nu gaar jeg hen til

Inger,« svarede Erik smilende, men saa saa pludselig alvorligt og opmærksomt mod Brændehuset og sagde med høj, men dirrende Stemme: »Saa siger vi altsaa Klokken *eet*.« Svend og Poul vilde gøre Indsigelser, men Erik hviskede hurtigt: »Lad blot som ingenting. Kom, lad os gaa videre!« Poul blev bleg og Svend med: »Hvis nogen har luret, saa er Planen redningsløst fortabt!« »Aja, det var det jeg indsaa!« sagde Erik, »men det var ogsaa derfor, jeg raabte *Klokken eet* saa højt, for kommer der nogen, saa kommer de da for sent!« — »Det var glimrende gjort, Erik,« udbrød Poul begejstret, »men nu er selvfølgelig hele Foretagendet dobbelt farligt.« »Vent lidt,« sagde Svend, »der staar gamle Mathias, jeg stikker hen og spørger, om han har set nogen gaa forbi.« — Et Øjeblik efter var Svend der igen: »Jo, saa min Sandten, *Conrad* gik forbi for lidt siden!«

»Ja, ja, Trods alt: Fremad! Nu *skal* det gaa!« — »Med Vorherres Hjælp, ja,« tilføjede Erik.

»Det er hørt! Uden ham blev vi saamænd skudt allesammen!« mente Svend, og saa skiltes de tre sammensvorne.

Erik traf næsten straks Inger, da han kom hen i Ole Sivertsens Gaard. Efter at de havde hilst paa hinanden, tøvede han et Øjeblik og sagde saa dæmpet: »Jeg har et Brev til dig.« — »Til mig?« Erik lagde Mærke til, at hun blev rød i Hovedet, saa blev han det ogsaa, men derfor skyndte han sig at tilføje: »Ja, det er egentlig ikke til dig; men tror du, der er nogen, der kan se os her, for der er helst ingen, som maa se, jeg giver dig det — det er til Hr. Bjørnstein!« — »Til Hr. Bjørnstein?« gentog hun og saa sig urolig om. »Kom, vi smutter ind i Loen!

— Et Øjeblik efter stod de derinde.

»Hvor er alle Preusserne henne?« spurgte Erik. — »De er inde at faa Mad. — Som de dog æder! Om et Øjeblik skal jeg op med noget til dem i Laden, saa kan jeg tage Brevet med!« »Ja, Tak skal du have, Inger, men ser du, det er noget meget alvorligt, vi har for!« »Hvad har I i Sinde?« spurgte hun og fæstede sine kloge Øjne ængsteligt paa ham.

»Vi vil hjælpe ham til at flygte!« hviskede han.

Inger saa forskrækket paa ham.

»Aa, nej lad være, det er farligt! I bliver skudt, baade I og Hr. Bjørnstein, hvis det opdages.«

Erik greb sig i at staa og tænke paa, hvor sød Inger saa ud med Angest og Uro præget i alle Miner, men saa sagde han med mandig Ro: »Ja, selvfølgelig er det en slem Historie, hvis det opdages, men derfor maa vi sørge for, at det ikke sker!« og saa udviklede han Planen for hende, idet han sluttede med at bede om hendes Hjælp. Hun saa glad paa ham: »Ja, saa holder jeg mig selvfølgelig ikke tilbage — jeg er egentlig saa glad over, at I vil have mig med, det er saa kedeligt, at vi Piger aldrig maa faaLov at være med i saadant noget. — Naa, men nu løber jeg over og henter Maden, bliv blot her saa længe!«

— — —

Hvor bliver hun længe borte, tænkte Erik; han kunde næsten ikke holde det ud for Angst og Spænding; flere Gange var han ved at gaa ud, men han holdt sig dog i Skindet.

Endelig lød der lette Skridt udenfor, og et Øjeblik efter kom Ingers lyse Ansigt til Syne, straalende af Glæde og Spænding. »Tys,« hviskede hun og

lukkede Døren efter sig, »der er fuldt af Preussere ude i Gaarden nu.« — »Hvordan gik det, Inger?« »Ja, det ved jeg oprigtig talt ikke rigtig,« svarede hun. »Hr. Bjørnstein fik Brevet, men han kunde først ikke læse det i det Halvmørke, der var deroppe. Men saa fik jeg en af Preusserne til at lukke Lemmen op, — jeg paastod, at Maden smagte dobbelt saa godt, naar han kunde se, hvad han spiste. Saa lukkede han op — Lemmen hvinede noget, lagde jeg Mærke til; jeg maa se at faa en Smørekande smuglet derop, saa kan Hr. Bjørnstein selv smøre Hængslerne. Det er sandt: Hr. Bjørnstein fik altsaa løbet Sedlen igennem, men saa *saa* han alvorligt paa mig og rystede ubemærket paa Hovedet, men jeg nikkede igen, og det blev jeg ved med, medens jeg gik ned ad Trapperne, jeg vilde dermed sige ham, at I kom alligevel — for det gør I jo, ikke sandt?«

»Jo, det kan du tro, Inger, særligt nu du har klaret dit saa godt. Saa maa vi jo anstrænge os dobbelt for ikke at komme til at staa tilbage for dig, som jo kun er en Pige.« — »Kun en Pige,« gentog Inger leende, »som om vi ikke er lige saa vigtige som I!« — »Aa, jo, vi er vel lige vigtige!« smilede Erik, men tilføjede saa alvorligt: »Men nu skal du have Tak for Hjælpen, Inger, det skal jeg aldrig glemme dig!« — »Ja, jeg siger Tak, fordi I vil have mig med. Farvel — og Gud være med jer i Nat, Erik!« — »Tak skal du have — Farvel Inger!« og saa traadte han ud i Gaarden, hvor der nu vrimlede med Preussere, men Erik gik ganske rolig ud gennem Gaarden og op ad Vejen.

Da han var kommet et Stykke bort, standsede han og vendte sig for at se et Glimt af Inger.

Hun var der ikke, men derimod lagde han Mærke til en Dreng, som drejede om Hjørnet eller rettere sneg sig om Hjørnet henne ved Gaarden. — Det var Conrad! —

»Han er altsaa paa Spor!« tænkte Erik og dirrede indvendig, saa raabte han pludselig højt:

»Conrad!«

Conrad vendte sig forskrækket om. Erik gik lige hen mod ham.

»Søger du nogen?« spurgte han fast og saa Conrad lige ind i Ansigtet. — »Nej.« — »Naa, det saa bare saadan ud!« — »Saa?« — »Ja!«

En kort Pavse.

Saa begyndte Conrad: »Er det ikke her, Bjørnstein sidder forvaret?« »Det ved du jo godt. — Vilde du tale med ham?« — »Nej, vilde du?« — »Hvordan falder du paa det?« — »Naa, om Forladelse! — Det er for Resten Synd, Bjørnstein skal sidde deroppe og kukkelure.«

Erik svarede ikke men lagde godt Mærke til det lurende Blik i Conrads Øjne, da denne fortsatte:

»Det var underligt, Poul talte imod at befri ham; men det vilde nu ganske vist ogsaa blive en meget farlig Sag for dem, der prøvede paa det!« »Ja, der var kun een, det vilde være lige saa farligt for.« »Hvem var det da?« — »Det var ham, der opdagede dem!« — »Saa, hvordan det?« — »Jo, for vilde ingen anden saa vilde jeg sørge for, at han fik sin Straf inden næste Dag var gaaet!«

Conrad saa opmærksomt paa ham og sagde saa langsomt:

»Det lyder næsten som en Trusel!«

Erik saa roligt paa ham:

»Saa maa du have en meget daarlig Samvittighed, naar den er saa ømfindtlig. For Resten maa du for min Skyld tage det for, hvad du vil. Det er mig saa revnende ligegyldigt!« — »Naa, er det det! — Det er dig maaske ogsaa revnende ligegyldigt, om jeg gaar ind og besøger Inger nu? Hvad?« — Erik, der havde været ved at gaa, vendte sig nu om, Blodet var faret ham til Kinderne og hans Øjne lynede, da han traadte Conrad et Skridt nærmere:

»Lad mig lige give dig et godt Raad, inden vi skilles,« sagde han med en Stemme der skælvede af Sindsbevægelse. »Pas dig selv, Tyske-Conrad og bland dig ikke paa nogen Maade i Ting, der ikke i fjerneste Grad rager dig! Vov ikke at begynde at blande dig i *vore* Sager, det kunde komme dig dyrt at staa! Har du forstaaet mig! — denne Gang maa du *helst* tage det for en Advarsel, for saa tager du ikke Fejl!«

Med et flammende Blik paa sin Modstander vendte Erik sig om og gik bort. Conrad var blevet helt tavs overfor Eriks Hæftighed, han stod et Øjeblik og betænkte sig og gik saa langsomt hjem.

— — — Men inde i Loen stod Inger og eftersaa en Oliekande —

V.

Landsbyens Beboere sov. Inde i Povlsens Gaard laa alle i den dybeste Søvn; kun Poul vaagede. Svend havde allerede sovet trygt et Par Timer, men Poul laa med aabne Øjne og stirrede hen mod Vinduet. Hvor var det dog mørkt udenfor! Hvor mange

mon Klokken nu var? Erik havde lovet at komme og kalde paa dem et Kvarter i elleve, og saa skulde det altsaa gaa løs. — Poul var ikke langt fra at fortryde det hele nu, da det stod for ham i sin frygtelige Alvor; han laa og blev mere og mere uhyggelig til Mode og var lige ved at vække Svend for dog at være to til at bære Angsten, da han foer op ved en sagte Banken paa Ruden.

Han sprang ud af Sengen og aabnede Vinduet paa Klem:

»Er det dig, Erik?« — »Ja, skynd jer lidt, Klokken er lige ved elleve!«

Poul vækkede Svend.

»Hvad er der?« sagde Svend søvndrukken og gned Øjnene. »Vi skal af Sted nu, skynd dig!« — »Hvor er det dog mørkt,« hviskede Svend med lidt usikker Stemme. Det gjorde egentlig Poul ondt for Svend, han var dog alligevel mindre end de andre. »Du, Svend?« — »Ja?« — »Du kan egentlig godt blive liggende, saa klarer Erik og jeg den alene. — Vil du ikke det?«

En kort Stilhed, hvori Svend aabenbart overvejede Forslaget, men saa kom det med hans sædlige Flothed:

»Nej, vel vil jeg ej! Tror du, jeg bliver liggende og lader jer andre i Stikken,« og saa var han ude af Sengen. — De var færdige paa et Øjeblik; saa krøb de ganske sagte efter hinanden ud af Vinduet og stod saa ude paa den bælgmørke Vej.

»Lad os blot komme af Sted!« hviskede Erik, og tavse af Spænding listede de saa gennem Landsbyens Gade, nu og da lyttende, naar en mistænkelig

Lyd naaede deres Øren, men uden Uheld naaede de snart Sivertsens Gaard.

»Nu er vi der,« hviskede Poul. »Hvor har I lagt Stigen?«

»Herhenne, kom!«

Snigende sig forsigtig frem kom Drengene rundt om Gaarden.

»Der ligger den! — Kom saa!«

Erik og Poul skulde lige til at rejse Stigen, da Svend hurtigt hviskede: »Tys! — Jeg hørte nogen!«

Drengene lyttede med tilbageholdt Aandedræt.

»Du har taget Fejl,« hviskede Poul endeligt.

»Nej, nu hørte jeg det ogsaa!«

»Hvor, Erik?«

»Derhenne — duk jer!«

Drengene bøjede sig og stirrede spændt frem for sig. Længe var alt stille, men saa lød der henne fra Hjørnet en svag Raslen, og ganske tydeligt saa de nu en Skikkelse komme frem, standse, og saa nærme sig dem, glidende langs Muren.

»Er det Tyske Conrad, maa vi slaa ham ihjel!« udbrød Svend ophidset, og Udtrykket i de andres Ansigter tydede ogsaa paa noget meget alvorligt for den, som i Aften vilde forstyrre deres Planer. Pludselig kom Erik med et glad forskrækket Udbrud:

»Det er Inger,« hviskede han, idet han ilede hen til hende.

»Hvad vil du?« spurgte Drengene som med een Mund. »Er der sket noget?«

»Nej, men jeg kom blot i Tanker om, at Stigen kunne kradse mod Muren eller falde for haardt til, naar I satte den op — derfor tog jeg nogle Sække

og noget Tøj med, for at vi kan binde det om Stigeenderne. Værsaagod!«

»Du er dog en storartet en til at tænke dig om!« sagde Poul, medens Erik skyndte sig at hjælpe Inger med »at polstre« Stigen.

»Ja, det er nu ikke saa tosset hittet paa!« indrømmede Svend, da han følte, hvor blødt afrundede Stigeenderne nu var. »Tøsene kan nu altid huske saadan noget!«

»Nu maa du endelig gaa ind igen!« hviskede Erik til Inger, da de var færdige.

»Ja, jeg bliver vel nødt til det.«

»Farvel, og Tak skal du have.«

»Farvel!« lød det sagte, og let og hurtigt forsvandt den lille Pigeskikkelse i Mørket.

»Saa maa vi hellere rejse Stigen med det samme,« hviskede Poul.

Erik nikkede, og begge tog de fat, medens Svend holdt skarp Udkig.

Nu stod Stigen lige op mod den mørke Himmel, langsomt og forsigtigt sænkedes den ned mod Taget, og med en næppe hørlig Kradsen stod den fast mod Muren, lige under Lemmen. Drengene kunde næsten ikke tale for Bevægelse, de nikkede tilfredse, da de saa, hvor heldig Stigen var anbragt, og Erik viste ved Tegn, at han nu vilde gaa op til Lemmen. Poul holdt ham tøvende tilbage et Øjeblik, men nikkede saa. Før Erik imidlertid havde faaet løftet Foden, standsede han med et Ryk, det gav ogsaa et Sæt i de andre; thi oppe fra Lemmen hørtes en svag dæmpet Lyd. Drengene stirrede derop, saa det ligefrem gjorde ondt i Øjnene: rørte Lemmen sig ikke? Jo! I det usikre Lys saa de den ene Luge langsomt aab-

nes, en svag Raslen, saa steg en Skikkelse ud, Foden ledte efter det første Trin paa Stigen, nu fandt han det — Forsigtigt, men hurtigt steg han ned, og et Øjeblik efter stod Bjørnstein mellem de tre Drenge.

»Hvorhen?« spurgte han, medens han og Drengene dirrede af Bevægelse.

»Gennem Byen til Vesterby Mosen — der er ingen Forposter!«

»Det er godt. — Kom!«

»Vent lidt!« hviskede Poul. »Jeg lister lige op og lukker Lemmen, ellers kan Trækken vække dem hurtigere!«

Da Poul stod oppe ved det mørke Hul og en Duft af Hø trængte ud til ham, fik han en pludselig Lyst til at kravle ind og vække andre danske Soldater! men i samme Øjeblik raslede det i Høet derinde. Hurtigt og lydløst lukkede han Lugen til og var saa med lette Skridt nede hos de andre:

»Kom saa!« og ilsomt begav den lille Skare sig gennem Gaarden og var et Øjeblik efter ude paa Vejen, hvor Gangen fortsattes uden at man tøvede et Sekund.

»Den gaar jo storartet,« hviskede Svend undervejs og saa op paa Hr. Bjørnstein med et glad Smil.

»Aa ja, Gud give, I dog ikke vilde komme i Fortræd for dette her,« svarede denne, »men hør Drenge, nu kan I da ogsaa godt gaa hjem, aa ja, gør det, Drenge!«

»Nej, nu vil vi da følge Dem ud af Byen,« sagde Erik, og de andre nikkede.

»Jamen, sæt der skulde ske noget nu! Nej, gaa nu hjem. Vil I lystre jeres gamle Lærer!« tilføjede han og smilede, idet han truede.

»Ja, men Skolen er lukket!« lo Svend polisk, de andre lo med. En glad frejdig Stemning var kommet i Stedet for den tidligere Sindsbevægelse.

Men de blev snart mindet om, hvilken farlig Stilling de var i for Øjeblikket.

Erik standsede pludselig og lyttede.

»Jeg kan høre Fodslag!« hviskede han.

De andre standsede og lyttede med tilbageholdt Aandedræt.

»Har de allerede opdaget Flugten?« hviskede Poul angst.

»Nej, saa slog de nok Alarm; det er snarere en Afløsningspatrouille, der kommer udefra!«, mente Hr. Bjørnstein.

»Kom lad os staa i denne Port,« foreslog Erik sagte — og alle gled de ind i den aabentstaaende Ports Mørke.

Her stod de tæt op ad hverandre og lyttede spændt til Fodslagene, som kom nærmere og nærmere og nærmere. Saa, nu maatte de være lige udenfor, om et Øjeblik var de vel forbi.

Da lød der pludselig Kommandoraab, og med en bestemt Lyd slog Støvlehælene sammen derude. Flere Kommandoord, en Lyd af Geværkolber, som sattes haardt mod Jorden og saa en dæmpet Snakken, Raslen af Vaaben og Skridt, der nærmede sig.

Drengenes Hjerter hamrede af Spænding, Svend følte sig til Mode, som han skulde kvæles, og i sin Angst stillede han sig tæt ind til Hr. Bjørnstein. Denne trykkede hans Haand nervøst og uroligt og hviskede sagte:

»Tryk jer saa tæt ind til Væggen, I kan — de kommer herind!«

Et Øjeblik efter nærmede Skridt sig Porten, og i det svage Lys udefra saas nogle mørke Skikkelser komme ind gennem Portrummet. De snakkede og passiarede, men der var saa mørkt derinde, at det var umuligt at skelne dem, idet de gik forbi. De strøg tæt forbi Hr. Bjørnstein og Svend, Erik fik et vaadt Trøjeærme hen ad Kinden, Poul et let Slag af en Geværkolbe i Forbifarten, men saa var ogsaa Faren drevet over. Stemmerne lød endnu en Stund inde fra Gaarden, men ude paa Vejen var alt igen blevet stille.

»Kom, hurtigt!« — men lydløst!« hviskede Bjørnstein, og en efter en sneg Drengene sig efter ham ud paa Vejen. Uden at tale listede de videre, bøjede et Øjeblik efter ind mellem nogle Huse og stod saa nogle Minutter efter ude paa en Mark.

»Her er Stien, De skal følge!« sagde Poul, nu behøvede de ikke at hviske mere. —

»Ja Tak, min Dreng, jeg kender Vejen! — Det skal nok gaa; det værste er sikkert overstaaet nu — men Farvel, Drenge, skynd jer nu tibage. — Jeg skriver til jer. — Farvel og *Tak* for denne Daad, prægtige, danske Drenge!«

»Farvel, Hr. Bjørnstein!« snøftede Drengene og tog Huerne af.

»Nej, Drenge,« sagde Hr. Bjørnstein, da han saa det. »Det er ikke jeres Lærer, der staar her, men det er en dansk Soldat, som gør fuld Honnør for Østerbys tre bedste, danske Drenge!« Han traadte et Skridt tilbage, gjorde stram Honnør, og idet han nikkede hjertelig til Drengene, forsvandt han ned mod Mosen med hurtige Skridt.

Drengene blev staaende tavse med Huen i Haan-

den og stirrede efter ham, saalænge de kunde øjne ham, og da han endelig forsvandt som en Prik langt ude i Mosens hvide Flade, da løftede Poul sin Haand, tørrede noget bort fra Øjnene og sagde: »Aa, Gud ske Lov!«

»Ja, den klarede vi sandelig nydeligt!« udbrød Svend begejstret; men Erik blev staaende tavs og stirrede ud, hvor Hr. Bjørnstein var forsvundet — saa hviskede han: »Aa, den, der kunde være med!« — —

Da Drengene paa Tilbagevejen kom forbi Ole Sivertsens Gaard, laa denne stadig mørk og tavs.

»Hvad om vi listede ind og tog Stigen?« foreslog Poul.

»Er det jeres egen Stige?« spurgte Erik urolig.

»Nej, er du tosset, det vilde være for farligt. — Men lad os liste derind.«

Det var underligt for Drengene at staa henne ved Stigen igen. Den stod, som de havde forladt den, og alt omkring hvilede i den dybeste Stilhed.

Det var et Øjebliks Sag at faa Stigen ned, og et Par Minutter efter satte de sig i Bevægelse ud af Gaarden, bærende Stigen imellem sig.

Svend var i Perlehumør. Han gik, som han sagde, og raabte det ene Hurra længere end det andet — indvendigt, forstaar sig. Da — ligesom de svingede ud af Gaarden — hørte han pludselig en Raslen bag ved sig, han skulde lige til at vende sig om, da han i samme nu følte sig greben af en stærk Haand i Nakken. Han tabte Stigen af Forfærdelse, fik saa drejet sig rundt — og stirrede i samme Øjeblik ind i »Tyske-Conrads« Øjne.

»Naa, er det ikke andet end dig, din Idiot!«,

udbrød Svend hjærtelig. »Jeg troede, det var en Tysker!«

»Det er det ogsaa!« svarede Conrad alvorlig.

Poul og Erik kom til nu.

»Se god Aften, Conrad!« udbrød Erik og søgte at dæmpe sin Ophidselse. »Hvad vil du her?«

»Hindre jer i at gøre noget dumt!«

»Det var skam pænt gjort af dig. Men saa skal vi nok ogsaa lade være. Saa gaar vi hjem med det samme. God Nat, Conrad.«

»Og sov godt, mit Lam,« tilføjede Svend kry.

»I skal ikke tro, I narrer mig saa nemt,« sagde Conrad, »jeg holder Vagt her til Klokken eet i hvert Tilfælde.«

»Hvorfor!«

»Aa, jeg ved godt, hvad I har i Sinde; men jeg vil ikke lade jer narre vore Soldater. Kan I da for Katten ikke forstaa,« tilføjede han med skælvende Stemme, »at en tysk Dreng ogsaa vil tjene sit Fædrelands Sag!«

»Jeg kan overhovedet ikke forstaa, nogen gider være tysk!« oplyste Svend; men paa Erik gjorde Conrads Ord et vist Indtryk, og han sagde derfor alvorligt: »Jeg kan godt forstaa dig, Conrad, men gaa nu alligevel hellere hjem: Denne Gang er du kommet for sent!«

»Ja, hvis I tyske Rævepelse vil lege Kispus med danske Drenge, saa maa I staa lidt før op om Natten!« nikkede Svend.

»Jeg forstaar jer ikke,« sagde Conrad og stirrede spørgende paa dem.

»Det er saamænd ellers lige ud ad Landevejen!« forklarede Svend beredvilligt, »for vi kommer lige

nede fra Vesterby-Mosen, hvor vi sagde Farvel til Hr. Bjørnstein!«

»Har I befriet ham?!«

»Ja, med din eller uden din Tilladelse, ja!«

Conrad gjorde en Bevægelse, som han vilde løbe ind i Gaarden.

Poul lagde Haanden paa hans Arm: »Skal vi saa ikke hellere hjælpes ad med at faa den Stige hjem?«

»Ja, for du maa meget undskylde, vi har laant den!« tilføjede Svend.

»Er det vor Stige?«

»Ja, for ser du, vi tænkte paa, at du i Morgen, hvis der blev Forhør, kunde have Lyst til at snakke med, men saa var det jo ikke saa rart for dig, naar man opdagede, at det var dig selv, der havde givet Stige til!«

Conrad stod, som om han overvejede.

»Der er vist ikke noget at gøre ved den, vel?« spurgte Svend deltagende.

Conrad bed sig i Læben og sagde saa: »Vil I hjælpe mig Stigen hjem?«

Svend skævede mistroisk til ham, men da de andre lod som ingenting, tog han ogsaa stiltiende fat i Stigen, og i dyb Tavshed bar de fire Drenge Stigen af Sted.

Da Stigen var bleven bragt paa Plads, og man var ved at skilles, blev der en lille Pavse.

»Naa, hvad siger du saa, Conrad?«

»Jeg siger ikke noget, kan I for Resten berolige jer med. Thi selv om I har faaet en enkelt Soldat tilbage, saa er det alligevel os, der har sejret — os, der kommer til at regere!«

Svend skulde til at gøre Indsigelser, men Erik

traadte Conrad et Skridt nærmere og sagde: »Og selv om I sejrer, og I kommer til at regere, saa bliver vi alligevel altid ved med at være danske Drenge!«

»Ja, det gør vi,« sagde Poul.

»Ja, det kan du være sikker paa!« fortsatte Svend ivrigt.

Conrad stirrede tavs paa de tre Venner, saa gik han uden et Ord ind i Gaarden. — — —

— Nogle Dage efter fik Drengene Brev fra Hr. Bjørnstein. Han var kommet lykkelig og vel til den danske Afdeling og laa nu oppe i Jylland. Det lange Brev endte med en Efterskrift, der lød saaledes: »Vedlagte Sang skrev jeg en Aften, jeg laa og tænkte paa jer efter at Hæren havde forladt Dannevirke. Jeg havde ikke mere Haab til den Slægt, der var nu, men I, Drenge, I, der skal bære Danmark, jer maa Danmark kunde stole paa. Og det kan det jo, ikke sandt?

Hvis I vil synge den, kan I bruge den gamle Soldatermelodi: »En Jæger gik at jage« —

Drengene tog Papiret op, bredte det ud og læste det.

»Hør, den er god,« erklærede Svend, da de var færdige.

»Ja, lad os kalde den: »De danske Drenges Nationalsang« og saa lærer vi de andre Drenge den.«

»Ja, kom lad os faa fat i dem« — og saa løb de.

Men da Preusserne Dagen efter var stillet op til Parade, kom Drengene marcherende op ad Gaden med de tre Venner i Spidsen, de gik lige hen mod

de opstillede Soldater, og idet de svingede forbi dem, sang de af fuld Hals:

Vi er de danske Drenge!
Til os maa Danmark trænge,
skal vi end vente længe,
det blir nok vores Tid.
Ja, vi vil frem og jage hjem hver Tysker, vred og slem!
Og vi gaar paa, og vi vil slaa, saa de det kan forstaa.
Thi vi er danske Drenge, som kæmper for vort Land!

Men noget skal vi lære
før Danmark vi kan bære,
selv Lektierne, de svære,
skal kunnes paa en Prik.
Ja, vi vil frem —

Og Lemmerne skal øves,
og Kræfterne skal prøves,
af intet maa vi sløves,
nej, vaagne skal vi gaa!
Ja, vi vil frem —

Naar saa en Gang det gælder,
til Kampen vi os melder,
for to hver af os tæller,
ja, vi skal gøre Gavn!
Ja, vi vil frem —

* * *

Det var nu alligevel en underlig Følelse dette med at Fjenden havde besat Byen. Overalt saa man de fremmede Uniformer; Skolebygningen blev

brugt til Hovedvagt, og ude paa det nærliggende Herresæde boede den preussiske Major og hans Officerer.

Den danske Befolkning saa man ikke meget til. Man holdt sig helst inden Døre.

»De har bedst af at mærke, vi ikke vil have noget med dem at gøre,« sagde Povlsen, »saa kan vi maaske blive fri for at høre den infame Løgn, at de kommer som vore »Befriere«.«

Drengene kunde dog ikke holde sig inden Døre, de maatte ud og se, hvad der foregik, og om ikke for andet, saa maatte de ud og dele deres Harme med »Gamle Hansen«, Invaliden fra 48.

Gamle Hansen boede lidt uden for Byen i sit lille hyggelige Hus; han havde mistet sit højre Ben i Slaget ved Isted, men var ellers rask og rørig.

Under Krigen nu var han imidlertid fuldstændig som forvandlet. Dengene syntes, han mindede om en gammel, indespærret Løve, men de holdt alligevel meget af at komme ud til ham. Der mødte man en Harme, der var lige saa glødende som ens egen. Hjemme lød det ellers stadigt: »I maa være forsigtige med, hvad I siger og gør!«

»Hvad er der i Vejen, Hansen?« spurgte Drengene, da de en Eftermiddag mødte »Gamle Hansen« uden for hans Hus.

»Har I ikke hørt det!« næsten brølede den gamle, »nu begynder de at *brandskatte* Byen. Der skal sættes Segl for alle Forretninger, for Pakhuse og det hele! Alt Næringsliv skal standses, indtil der er betalt, jeg ved ikke hvor mange tusinde Rigsdaler til deres Krigskasse.«

»Det har de da ikke Lov til!« udbrød Erik ophidset.

»Lov til? Nu har jeg aldrig hørt Mage til Vrøvl! Lov til? Som om de Karle spø'r om, hvad de har Lov til. Nej, men *de gør* det, og de *kan* gøre det, fordi vi har smølet med alt mens vi havde Fred.«

»Det er nu alligevel raat,« mente Svend, »det er jo ikke Spor bedre end med Wallensteins Røversoldater i det fjortende Aarhundrede —«

»Det var nu i *seksten* Hundrede og —« begyndte Poul.

»Aa, jeg er ligeglad,« vrissede Svend, »Skolen er jo lukket!«

»Ja, der er preussisk Hovedvagt derinde nu,« oplyste Poul.

»Og saa er de saa frække,« fortsatte Svend. »I Morges forlangte de, jeg ved ikke hvor mange Pund Smør og Fedt, og saa sagde de bare, at vi kunde skrive det paa Anvisning til den danske Stat.«

»Det gør de alle Steder!« brummede Gamle Hansen. Han saa hen til den tomme Flagstang: »Og i Morgen er det vores Konges Fødselsdag. Det er den første, han skal fejre som Konge —.«

»Hejser De Dannebrog?« spurgte Poul næsten ængsteligt. »Det gaar vist ikke?«

»Ja, selvfølgelig gør jeg saa! Landet er vores, og Flaget er mit. Jeg har vel Lov til at hædre min Konge som jeg vil!«

»Det er storartet!« udbrød Erik med straalende Øjne. »Det vilde jeg ogsaa gøre, hvis jeg var Dem!«

»Vi kommer ud og raaber Hurra for det i Morgen!« lovede Svend, »men skal vi ikke ind og se,

hvordan det ser ud med Segl paa alle Dørene! Gaar De ikke med, Hansen?«

»Nej, min Dreng, jeg vil ikke lave Ulykker med mig selv.«

Svend saa lidt uforstaaende paa den gamle, men sagde saa Farvel sammen med de andre og gik ind mod Byen.

— — Inde paa Byens Torv saa de et lille Opløb henne ved en Vogn. Det var en af Omegnens Bønder, der var kommet kørende til Byen; nu var han blevet standset af et Par preussiske Officerer.

»Hvad er der i Vejen?« spurgte Svend de andre, da han forgæves havde søgt at følge med i Ordstriden.

»Aa, det er raat! Det er dog for galt!« Erik var ligbleg. »De vil have hans Heste!«

»Det kan de da ikke! Jo, saa min Sandten!« Der lød en dæmpet harmfuld Mumlen fra de faa Tilskuere, da de saa Preusserne give Bonden et Stykke Papir; det var ogsaa en Anvisning til den danske Stat.

Bondemanden ligefrem hulkede, da han steg ned af Vognen. Han saa paa de to dejlige Dyr.

»Spænd fra!« kommanderede den ene Preusser paa Tysk.

Bonden forstod hans Haandbevægelse. »Nej, min Sjæl, om jeg gør!« svarede han, og saa gik han; gik fra Vogn og det hele —.

Preusserne lo, og et Øjeblik efter var Seletøjet skaaret i Stykker, og Hestene ført af Sted.

Drengene stod alene tilbage.

»Mon Bonden har Brug for dette her Reb?« spurgte Svend og tog det op.

»Nej, hvad vil du bruge det til?«

»Aa, jeg synes bare, at Tyskerne skulde have det at se endnu en Gang,« forklarede Svend og rinkede det sammen.

»Nej, lad være, du maa ikke lave Ulykker med det!« sagde Povl ængsteligt.

»Ulykker! Nej, det er der jo ingen, der har Fornøjelse af. Næ, jeg vil bare drille dem, saa har jeg i hvert Fald selv lidt Fornøjelse.«

»Hvad vil du lave?«

»Jeg ved det ikke rigtigt. I kan jo komme ud i *Alleen* i Aften, naar det er mørkt.«

»Alleen op til »*Gaarden*«*?* Er du tosset, det er jo der, Majoren og hans Stab er indkvarteret.«

»Ja, netop! — Farvel saa længe,« og saa stak Svend af med Rebet under Armen.

Poul og Erik var meget spændte, da de ved Aftenstid listede op gennem Alleen, der førte til »Gaarden«. Alleen var mørk og uhyggelig med sine gamle tætte Træer, og de var lidt beklemt med hvilke Ulykker Svend muligvis havde fundet paa.

»Hvor mon han er?« hviskede Poul til Erik.

Før denne havde svaret, lød der et: »*Phist!*« oppe fra et af Træerne.

De standsede. »Hvor er du, Svend?«

»Nu kommer jeg,« lød det oppe fra Grenene, og man saa utydelig Omridset af ham, medens han gled ned.

»Hvad har du lavet?«

»Det skal I snart faa at se. Kan I ikke huske vores gamle Fif hjemme fra Gaden med en Snor tværs over Fortovet til Bagerens Kringle, saa Hattene røg af Folk, naar de kom forbi?«

»Der kommer én nede!« hviskede Poul.

»Saa holder vi Generalprøve. Kom, bag Træet!«

En Ordonans kom op ad Alleen med hurtige Skridt. Drengene laa bag Træet og lyttede med tilbageholdt Aandedræt: Nu maatte han være der.

I næste Nu lød der et uvilkaarligt Udbrud fra Soldaten og en Raslen af Metal paa Jorden. Hjælmen var strøget af ham!

Svend havde nær brækket Pouls Tommelfinger af Led, saadan knugede han den af indespærret Jubel. Erik var henrykt, han bøjede sig saa meget frem, at han kunde skimte Soldaten, der imidlertid brummende havde samlet sin Hovedbedækning op og nu fortsatte sin hastige Gang op mod Gaarden.

Da han var vel forsvundet, traadte Drengene frem.

»Den er god, den er god, den er morderlig god!« nynnede Svend. »De dumme Fjolser tror nemlig, det er en Gren, der gør det. Naa, men bare de andre nu snart vilde komme!«

»Hvem venter du? Hvem er de andre?«

»Jo, Majoren og de andre Hesterøvere plejer at gaa ned paa Hotellet og solde paa denne Tid af Aftenen.«

»Tak! bare de ikke opdager Rebet!«

»Det vil jeg da haabe, de gør,« sagde Svend oprigtigt.

»Jamen, jeg mener, at de *ser* det.«

»Ja, Skidt med det — saa meget desto bedre, hvis de kender det. Bondemanden er jo ikke i Byen mere, saa han kan ikke komme i Fortræd for det.«

»Der kommer de oppe! Ja, der er de!« Erik

sitrede af Spænding, medens de stirrede op gennem Alleen. En hel Del Skikkelser var kommet frem i Lysskæret oppe ved »Gaarden«. Nu kom de gaaende ned gennem Alleen.

»Broager, dæk! som de siger nede ved Dybbøl,« kommanderede Svend, og saa var de i Dækstilling igen.

»Bare man kunde skyde hele Slænget!« hviskede Erik, mens de laa og ventede.

»Uha, ja, det var Sjov, hvis de nu røg i Luften alle sammen — men hvad: Lidt er jo altid bedre end ingenting,« mente Svend. »Nu faar de da en lille Forskrækkelse.«

»Hyss,« hviskede Poul. »Nu er de der!«

Man hørte Stemmer og Fodskridt nærme sig. De preussiske Officerer var aabenbart fordybet i Samtale. Saa, nu var de lige ud for Stedet.

Poul laa halvt begravet i Kviste og Kvas, men havde dog saa meget frit Syn, saa han kunde overse Situationen. De to Officerer, der gik forrest, greb pludselig som paa Kommando op til Hovedet; men for sent! Hjælmene var raslende og klirrende faldet til Jorden. De andre bag ved traadte hastigt til, to Hjælme røg af, og nu fyldtes Luften med en saadan Blanding af Eder, Raaben, Raslen og Larmen, mens Officererne ledte efter deres Hjælme, at Drengene fuldstændig opskræmte sprang op og stak i Løb ud over Marken.

»Vil I høre! Nu alarmerer de virkelig Vagten! De alarmerer Vagten! Den skal arrestere deres eget gamle Reb. Det er den bedste, jeg nogen Sinde har været med til!«

»Hyss! Ti dog stille, Svend!«

De var ad en Omvej naaet tilbage til Byen og gik nu langsomt op ad Gaden.

»Vi maa være glade, det gik, som det gik,« smilede Johannes og strøg Sveden af Panden.

»Ja, naar jeg tænker paa, da de laa og skældte og rodede efter Pikkelhuerne. Hi, hi —.«

»Hyss! Ti stille.«

»Ja, ja! Tak for i Aften. Vi ses i Morgen!« og saa skiltes de.

Næste Morgen mødtes Drengene efter Aftale paa Torvet.

»Det er underligt at tænke sig, at det er Kongens Fødselsdag i Dag,« sagde Poul stille. »Det er næsten sørgeligt her.«

»Ja især naar man ser paa Preusserne derhenne,« tilføjede Erik og nikkede hen mod en Afdeling Soldater, som eksercerede.

»Sikke en Maade at eksercere paa,« bemærkede Svend kritisk.

»Ja, det er da bedre end det Hakkemad jeres Bondekarle lavede,« svarede Tyske Conrad, som stod i Nærheden og beundrede Preusserne og havde hørt Bemærkningen.

»Pas du bare paa, du ikke selv bliver lavet til Hakkemad,« sagde Erik og saa forbitret paa Conrad.

»Naa, vi kan ligesaa godt indrømme, at Preusserne eksercerer bedre,« mente Poul.

»Aldrig i Livet!«

»Jamen det gør de nu, Svend! De har meget mere Øvelse. Det kan vi saamænd godt indrømme. De danske Soldater er jo lige tapre for det.«

»De er meget mere tapre! — Ja det kan ikke

nytte noget, du glor, Tyske Conrad, for det sagde jeg nu, og det mener jeg.«

»Jeg er ligeglad, hvad du mener,« svarede Conrad roligt, »du kan jo bare se, hvem det er, der sejrer hele Tiden.«

»Ja, det er jeres dumme Bagladegeværers Skyld, og saa er I dobbelt saa mange som vi er!«

»Ja, og saa skal I alligevel ligge to Maaneder for at tage Dybbøl, og det varer længe endnu, før I faar det endda,« tilføjede Erik.

»Nu faar vi se,« svarede Conrad roligt. »Vore Soldater er Verdens bedste Soldater!«

»Jamen vores kæmper for deres Hjem, og det giver Kraft, det siger Far!« sagde Poul.

»Hør, skal vi ikke gaa?« foreslog Erik. »Vi maa være derude om et Øjeblik, hvis vi vil være med til at hejse det.«

»Hvad skal I hejse?« spurgte Conrad.

»Dannebrog selvfølgelig!« svarede Svend.

»Det maa I ikke!«

»Tror du, vi spø'r dig om det?«

»Nej, men det er forbudt —«

»Hvad tror du vi bryder os om det! Kom saa!«

Og uden at værdige Conrad et Blik travede de tre Drenge op ad Gaden og var snart efter ude ved Gamle Hansens Hus

Han stod netop oppe paa Højen med Flaget ved Flagstangen, da Drengene kom.

Erik begyndte straks at binde Flaglinen til.

»Hvornaar er det egentlig, man skal hejse Flaget?« spurgte Svend, mens de var ved at gøre Flaget klar.

»Er du en dansk Dreng og ved ikke det!« fo'r

Gamle Hansen op. »Det er jo Kl. 8 om Morgenen, hvis det da ikke er mørkt endnu. Hvornaar tager man det ned?«

»Ved Solnedgang,« svarede Drengene i Kor.

»Det er rigtigt,« brummede den gamle. »De, som glemmer at tage Flaget ned til Natten, burde aldrig have Lov til at hejse det mere. — Naa, lad det saa gaa, Erik!«

Stolt og majestætisk gled det smukke, rene Flag til Vejrs, medens den gamle Soldat og Drengene stod med blottede Hoveder og saa paa det med fugtige Øjne.

Nu var det helt oppe. Erik gjorde Snoren fast.

»Gud velsigne vor Konge! Gud bevare Danmark,« sagde den gamle højtideligt og løftede endnu en Gang Blikket op til Flaget.

»Hvor er det dog kønt,« sagde Svend, som stod med Taarer i Øjnene, »det er saa længe siden, man har set det,« tilføjede han ligesom undskyldende og tørrede Øjnene.

Lidt efter sad Drengene hyggelig bænkede ved Kaffebordet inde i Stuen. Fruen havde sat en dejlig stor Fødselsdagskringle paa Bordet.

»Kan I se, jeg har selv lavet »C R IX«,« sagde hun stolt og pegede paa Sukkerbogstaverne.

»Ak ja, man er jo mere vant til »F R VII«,« tilføjede hun med et Suk. »Vi har lavet saadan en Kage hvert eneste Aar, og nu syntes jo Hansen, at vi skulde ogsaa have den i Aar, selv om det er en ny Konge, vi har faaet.«

»Selvfølgelig! Vor ny Konge er en god Konge, og selv om han ikke ved det, saa vil han alligevel være glad ved, at vi sidder her og tænker paa ham

og holder hans Fødselsdag,« sagde Gamle Hansen, og snart efter var Kaffemaaltidet i fuld Gang.

Pludselig saa Poul ud af Vinduet. »Der er Preussere!« udbrød han, medens de alle sammen fo'r op og saa ud paa Vejen. »De gør Holdt udenfor — det er Dannebrog —«

»Aa, Fatter, jeg sagde jo ogsaa, at der bare kom Ulykker ud af det.«

»Ti stille!« sagde han hæftig og gik ud. Drengene fulgte efter.

Preusserne stod udenfor Stakittet paa Vejen. Saa snart de fik Øje paa den gamle, begyndte de at raabe, truende og fjendtlige saa de ud og de pegede bydende paa ham og Flaget.

»De siger, De skal tage Flaget ned øjeblikkelig,« hviskede Poul.

Den gamle nikkede tavs. Han saa med et underligt Udtryk af Trods og Foragt hen paa den unge Officer, der havde raabt højest, saa gik han langsomt op mod Højen, hvor Flagstangen stod.

Der var Dødsstilhed. Alle stirrede mod den gamle, Drengene forbavsede, Soldaterne afventende.

Saa greb han Snoren, slog en forsvarlig Ekstraknude paa den, saa det hele var knyttet endnu fastere.

Da han atter vendte sig om, spillede der et haanligt Smil om hans Mund. Han foldede Armene over Brystet og nikkede til Preusserne, som han vilde sige: »Kom saa!«

De blev et Øjeblik forbavset staaende og stirrede paa den trodsige gamle, som stod foran Flaget med en Holdning og et Udtryk som en Soldat paa sin Post.

Saa raabte den unge Officer et Par forbitrede Ord, og i samme Nu sprang han over Indhegningen og i Hælene paa ham stormede Preusserne Haven.

Ved Synet af alle disse Pikkelhuer og Vaaben omkring sig var det, som Gamle Hansen fuldstændig mistede Besindelsen.

»Ja vent blot, jeg skal være der,« skreg han og saa fo'r han ned af Højen og ind i Stuen.

Drengene var forskræmt fløjet til Side. Poul fo'r efter Hansen ind i Stuen, Svend efter.

Erik blev staaende og stirrede helt lamslaaet paa de fjendtlige Soldater, som leende stod oppe paa Højen, glade over det vellykkede Stormangreb.

Han saa hvordan Officeren med sin Sabel skar Snoren over. Taarene brast pludselig ud af Drengens Øjne, da han saa dem hejse Flaget ned.

»Aa—nej, nej,« hulkede han og stod og knugede Hænderne sammen uden at kunne slippe Dannebrog med Øjnene.

Officeren havde faaet Flaget. Han stod et Øjeblik med det i Haanden, som om han betænkte sig, saa tog han med begge Hænder midt paa det og rev det med et Ryk tværs over.

»Skurk!« skreg Erik, og saa fo'r han som en afsindig lige op mod Højen. Han naaede ikke halvt op, saa havde en Soldat grebet ham i Kraven og kylet ham tilbage, saa han trillede hen ad Jorden.

Inde i Huset kæmpede imidlertid Poul og Fru Hansen med at holde paa den gamle. Han havde revet sin Sabel ned fra Væggen og vilde ud til Preusserne. Det var det, de andre med Fortvivlelsens Kraft søgte at hindre ham i.

Til sidst lykkedes det ham at frigøre sig for deres Tag, og saa hurtigt han kunde humpe gik det ud i Gangen og ud i Haven.

I samme Nu stod han stille og saa sig om. Preusserne var borte. Man hørte deres Fodslag langt nede paa Vejen.

Henne paa Flaghøjen laa Erik med Ansigtet skjult i Græsset og hulkede — og ved Siden af ham laa Dannebrogsflaget i Stumper og Stykker.

De var traadt nærmere, ingen sagde et Ord. Ligblege og forfærdede stirrede de paa de sønderrevne Flagstumper, som laa der foran dem i Græsset.

Da brast det for den gamle. Sabelen gled ham ud af Haanden, og Taarerne trillede ned ad Kinderne. Viljeløst lod han sig lede ind af sin Hustru, og Drengene stod alene derude.

Poul var den første, der brød Stilheden. Han havde taget Sabelen op og stod nu med Hænderne foldet over Hæftet paa den.

»Det skal hævnes dette her,« sagde han, medens Stemmen bævede af Forbitrelse og Harme

»De kan vente de Preussere, til vi bliver Mænd, saa skal de komme til at huske dette her.«

»Ja,« nikkede Svend. Erik havde rejst sig. Han hulkede ikke mere men var ligbleg endnu af Bevægelse. Han traadte hen til de andre og saa stift paa dem: »Ja, men vi vil ikke *vente,* til vi bliver voksne. Vi vil hævne os *nu! I Dag! Med det samme!*«

De andre nikkede ivrigt.

»Hvordan?« spurgte Poul.

Erik saa igen paa Flagstumperne, saa løftede han Hovedet og saa de andre ind i Øjnene, idet han

sagde »*Fane for Fane!* Vi ødelægger den tyske Kompagnifane.«

»Den staar oppe i Skolen,« sagde Svend ivrigt.

»Ja oppe i Festsalen, jeg ved det godt.«

»Det er ganske vist ikke noget rigtigt tysk Flag,« sagde Poul, »det er jo kun et Kompagnimærke, men det er jo da *tysk!*«

»Ja, ja! Og saa er det slet ikke svært at faa fat paa! Vi har jo da været oppe i Festsalen før, uden nogen vidste, hvordan vi var kommen der.« Svends Øjne funklede af Iver, de andre nikkede forstaaende.

»Kom! Af Sted med det samme!« — og i Løb forsvandt Drengene op ad Skolegaden til.

Da de kom op til Skolen og saa de preussiske Skildvagter foran Bygningen, blev de en Smule beklemte, men de gik videre, og gennem Haver og Baggaarde, kort sagt ad alle de Smutveje, som kun Drenge kender, naaede de usete Skolens Bagdør og listede op ad Trappen.

De havde været der før, men Spændingen var ligefrem rystende i Dag. Da de f. Eks. kom forbi en Dør, hørte de Vagtmandskabet le og støje derinde, og de var næppe kommet op til næste Afsats, før de hørte nogen komme ud af Døren.

Endelig var de kommen helt op til Loftet og listede nu hen over gammelt Skrammel og støvede Bjælker. Egentlig var de vist bange alle tre, men ikke een vilde lade sig mærke med det, og hvor beklemte de end var, tænkte ingen paa at vende om.

De havde naaet den lille Loftstrappe, der førte ned til Festsalen. Den knagede under deres forsigtige Skridt, men nu stod de ogsaa nede i Forstuen.

Langsomt og forsigtigt aabnede de Døren ind til Festsalen og kiggede ind. Salen var tom, d. v. s. den var Oplagsrum for Militær-Rekvisitter aabenbart — og der henne i Krogen stod Kompagnimærket.

I et Nu var Drengene derhenne, greb om Stangen og viklede Fanedugen ud. Erik tog først. »*Det er for Dannebrog!*« sagde han, og *Ritsch!* var Flaget revet af Stangen.

»Og det er for *Dannevirke,*« sagde Poul og rev Flaget midt over. »*Det er for Dybbøl!*« sagde Svend og halverede det ene Stykke. »Det er for —« og Flaget laa snart i Stumper og Stykker.

Svend havde taget sig af Stangen og forsøgte at knække den, mens Poul og Erik samlede alle Laserne i en Bunke.

Aldrig havde de følt Hævnens Sødme som nu.

»Der gik den!« sagde Svend og holdt den knækkede Stang i Vejret.

I det samme gik Døren op derhenne og en preussisk Underofficer viste sig Dørtærskelen. Med et eneste Blik havde han overset hele Situationen. Han gav et Brøl fra sig, raabte ned ad Trappen og traadte saa ind og fór hen mod Drengene.

Svend kylede Stumperne fra sig, smuttede forbi ham som et Lyn og var i næste Nu ude af Døren.

Poul og Erik blev grebet i Armene med et Par Næver, der holdt fast som med Jærntag, og nu regnede det med Eder, Skældsord, Slag og Stød ned over dem, saa Poul troede, han vilde slaa dem helt ihjel med det samme.

Og nu myldrede det ind med Soldater derhenne, de slog Kreds om dem. Underofficeren var bleven

lidt roligere; men han saa alligevel frygtelig forbitret ud endnu; og de andre truede ogsaa Drengene med vrede Miner.

Ved Synet af alle disse Preussere omkring sig, tabte Poul fuldstændig den sidste Smule Mod. Han brast i Graad, holdt Hænderne for sit ophovnede Ansigt og var fuldstændig viljeløs, da Underofficeren tog ham i Skulderen og tvang ham paa Knæ foran Fanen. Han skulde aabenbart bede om Forladelse, og han gjorde det.

Da han havde rejst sig op, kom Turen til Erik. Han var ligbleg og stod med knyttede Hænder, og da Underofficeren vilde tvinge ham i Knæ, blev han fuldstændig som rasende. Han slog om sig, kæmpede, rev og sled. Der maatte to Mænd til at holde ham, og de fik tvunget ham i Knæ; men da han laa paa Knæ foran Resterne af Flaget, og de vilde have ham til at bede om Tilgivelse og tvang hans Hoved nedad, spyttede han i Stedet for paa Flaget. De blev rasende, Preusserne, men nu lagde en ældre Underofficer sig imellem. Han ruskede ganske vist Erik, men nøjedes saa med at pege paa Døren og raabe: »Heraus!«

Poul børstede sig paa Knæerne og gik mod Døren.

Erik blev staaende og saa paa Underofficeren, der først havde slaaet ham.

»Kom nu, Erik,« bad Poul ængstelig.

Erik stak Hænderne i Sidelommerne, saa endnu en Gang paa sin Fjende, og idet han gik forbi alle Preusserne, fløjtede han »Den tapre Landsoldat.«

Næppe havde de forstaaet, hvad han mente med det, før en gav ham et Drag over Nakken saa han faldt.

»Lad ham være!« raabte Poul fortvivlet og hjalp Vennen op; han maatte ligefrem støtte ham, da de gik ned ad Trapperne.

Erik gik næsten med lukkede Øjne, da de kom ned paa Gaden. Poul ledte ham varsomt.

Et godt Stykke nede i Gaden mødte de Svend. Han saa lidt flov ud.

»Ja, undskyld jeg stak af — men —«

»Det gør ikke noget. Hjælp bare her,« bad Poul.

De støttede nu begge Erik, der gik som i Søvne.

»Er det Preusserne, der har slaaet ham?« spurgte Svend sagte.

Poul nikkede.

»Slog de ikke dig?«

»Jo, men ikke saa meget.«

Da de havde naaet Eriks Hjem, aabnede han Øjnene. »Tak,« sagde han. Han famlede med Haanden ind paa Brystet, saa trak han en Stump af den tyske Fane frem og rakte dem den, i det han sagde med brudt Stemme: »Giv gamle Hansen den fra mig og sig, *at der er Drenge endnu i Danmark* — —«